

ВІД КНИГИ ДО МЕТИ
АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ ІРИНИ ФАРІОН

V-VI ВИПУСК

ВІД КНИГИ ДО МЕТИ
АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ ІРИНИ ФАРІОН

V-VI ВИПУСК

Львів – 2018

ВВК 83.3(4УКР) я.43
УДК 821.161.2 (08)
Ф 24

Авторський проєкт професора Ірини Фаріон «Академічні майстер-класи: Від книги до мети», що триває вже сьомий рік (2011–2018), передбачає щомісячне запрошення відомих науковців, митців, політиків із презентацією своїх книг та мистецьких проєктів і творів. У пору інформаційної заблокованості української науки та культури такі зустрічі покликані доносити до суспільства інформацію про націєцентричні наукові, мистецькі та політичні новації та формувати інтелектуально-мистецькі середовища націоналістичного спрямування.

**Книжка – це розсадник того, що зветься знати.
Книжка – злучник людей і народів.
Улас Самчук**

МИ Є ТИМ, ЩО ЧИТАЄМО

рики **Богдан Галайко, Юрій Олійник, Олександр Кириєнко, Іван Хома, Микола Посівнич, Ростислав Мартинюк**; літературознавці **Олег Баган, Ярослава Мельник**; письменники і громадсько-політичні діячі **Дмитро Павличко, Юрій Щербак, Любов Голота, Лариса Ніцой**; політики: **Андрій Ілленко, Ігор Тенюх, Юрій Сиротюк**; релігійні діячі: літературознавець архієпископ **Ігор Ісіченко**, перекладач архімандрит **Рафаїл Турконяк**; актриса **Людмила Іллен-**

Пані та панове! авторами та видавцями. Цей журнал – За цей час на наших підсумок нашої спільній щомісячних (крім літньої праці упродовж ніх та зимових канікул) презентаціях по-вересня 2015 – червну було 26 авторів та п'ятого і шостого сезону видавців: професору проекту «Від книги до мети». Наш проект покликаний популяризувати українську націоналістичну книжку та безпосередньо через діалог знайомити з **Олександр Пономарів, Микола Лесюк, Павло Гриценко, Віктор Мойсієнко, доцент Ярослав Радевич-Винницький; істо-**

ко; видавець і філософ **Олег Фешовець** (вид-во «Астролябія»), видавчині **Віра Соловйова** (вид-во «Кліо»), **Галина Федорець** (вид-во «Акта»).

Шановні автори не просто презентували свої доробки, а подавали власне бачення інтелектуально-духового розвитку нашої країни на третьому році війни. Попри колосальну кризу державотворення, певна інтелектуальна частина суспільства не перестає продукувати доробки в царині сили знань націєцентричного змісту. Чи почує їх суспільство? У цьому і полягає одне із завдань проєкту: **донести національні сенси наших державницьких змагань**. Герметичні наука і мистецтво самозациклені, тому їхні плоди без потрібного приросту.

Натомість Ваша численна присутність на щомісячних зустрічах – це вагомий показник розпросторення наших національних ідей в інтелектуальному просторі.

Особливість проєкту і в тому, що шановна публіка може купити вподобану книжку і поділитися інформацією про неї ще з ширшим колом людей, а також подивитися повне відео з зустрічі на нашому сайті <http://www.vid-knyhy-domety.info/>. У цьому ми також бачимо пошук спільників та шлях зростання нашої інтелектуальної та національної сили.

Цікаво, що в суспільстві зростає попит на дитячу та науково-популярну книжку, проте лише 9% українців відстежує новинки і читає систематично, а 79% читають задля розваги,

тоді як 58% читають одну книгу на рік... Попри це, завдяки санкціям проти російської книжки, вперше за роки незалежності українські видавництва стали лідерами продажу (див. більше <https://westnews.com.ua/knizhki-u-2017-chi-chitayut-ukrayintsi/>).

Отож, пані та панове, зустрінемося у новому сезоні проєкту «Від книги до мети» задля досягнення мети багатьох невмирущих українських поколінь: **Соборної Самостійної Національної Української Держави**. Пізнай себе – і буде з Тебе!

Ірина ФАРІОН,
доктор філологічних наук, професор катедри української мови Львівської політехніки

ЗУСТРІЧ ІЗ ДИРЕКТОРОМ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА БОГДАНОМ ГАЛАЙКОМ, ДИРЕКТОРОМ ВИДАВНИЦТВА «АСТРОЛЯБІЯ» ОЛЕГОМ ФЕШОВЦЕМ, АДМІРАЛОМ, КОМАНДУВАЧЕМ ВМС УКРАЇНИ, В. О. МІНІСТРА ОБОРОНИ УКРАЇНИ 2014 Р. ІГОРЕМ ТЕНЮХОМ, ЕКСПЕРТОМ НЕДЕРЖАВНОГО АНАЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ «УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» ЮРІЄМ ОЛІЙНИКОМ. ЗУСТРІЧ ПРИСВЯЧЕНА ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИМ ПРОЕКТАМ УВ'ЯЗНЕНОГО ЮРІЯ СИРОТЮКА

Ми прагнемо донести до суспільства і держави: українцям слід ставати сильними. Складні часи потребують рішучих дій, починаючи з ґрунтовної реформи сектору оборони і до вчасної реакції на мілітарні загрози.

Юрій Сиротюк

Термін Революція Гідності – це не те, чим була революція в Києві, це радше побажання Сиротюка того, у що вона мала б перерости. Мінськ – це не ознака української гідності. Мінськ – це наша ганьба. Якщо здобудемо Гідність, то зможемо перемогти.

Олег Фешовець

Презентовано збірник «**Бандерівські читання**» та обіжник «**Українські студії стратегічних досліджень**» (УССД) за редакцією директора УССД, народного депутата України VII скликання, заступника голови Всеукраїнського об'єднання «Свобода» з воєнних питань, добровольця добровольчого батальйону «Карпатська Січ», учасника комбатантського об'єднання «Легіон Свободи», політв'язня **Юрія Сиротюка**, якого впродовж двох місяців утримували в СІЗО за участь в акціях протесту під Верховною Радою України на захист Конституції України 31 серпня 2015 року, яку Президент України П. Порошенко та його поплічники і досі намагаються змінити через брутальне внесення до неї «особливого статусу» окупованих територій Донбасу.

У працях, видання яких зніціював ув'язнений, викладено ідеї про неминучість успішного перебігу Національної Революції та першочергові рекомендації в царині

національної безпеки та оборони України.

Уперше у вигляді журналу «**Українських студій стратегічних досліджень**» (УССД) обіжник вийшов друком уже після незаконного арешту

Юрія Сиротюка. Власне, під час цієї презентації Юрій перебував у СІЗО. Презентований тематичний обіжник – це стисла аналітична інформація про військово-воєнну спроможність нашої держави, зокрема про російсько-українську війну, зумисне названу владою поражених АТО.

ЖИТТЄПИС

Юрій Сиротюк народився 10 квітня 1976 року в с.мт. Смизі Дубенського району Рівненської області в родині реп-

ресованих. Двох дідів Юрія вбили в часи післявоєнного більшовизму, а дед'ятирічного батька 1946 року депортували на Урал. Він повернувся в Україну тільки в 60-х роках. 1991 року Юрій закінчив із відзнакою Смизьку середню школу, 1993 року – із золотою медаллю Кременецький лицей та вступив до Тернопільського державного педагогічного університету, який закінчив з відзнакою, здобувши спеціальність *вчитель історії*. 2002 року закінчив аспірантуру за спеціальністю *соціальна філософія, філософія історії* Лінгвістичного університету, 2011 року – Київський національний університет ім. Т. Шевченка за спеціальністю *правознавство*.

Працював учителем історії Байковецької ЗОШ I-II ступенів, редактором відділу політики тижневика «Українське слово» (2002–2003), літературним редактором журналу «Український театр» (2004–

2009), директором громадської організації «Відкрите суспільство» (2004–2011). Від 1 серпня 2012 року – керівник прес-служби ВО «Свобода». Від 2012–2014 рр. – народний депутат України VII скликання Верховної Ради України, член комітету з питань національної безпеки і оборони. Активний учасник Майдану, автор усталеного новітнього терміна **Революція Гідності**.

Від 2014 року директор громадської організації Недержавний аналітичний центр «Українські студії стратегічних досліджень».

31 серпня 2015 року брав участь в акціях протесту під Верховною Радою України проти ухвалення змін до Конституції щодо запровадження «особливого статусу» для окремих районів Донецької та Луганської областей.

11 вересня 2015 року Печерський районний суд Києва під головуванням одіоз-

ного судді Володимира Карабаня задовольнив клопотання прокуратури та ув'язнив Юрія Сиротюка на 2 місяці досудового слідства начебто за «масові заворушення». Сам Юрій Сиротюк назвав рішення суду, як і весь процес над ним, політичною розправою: **«Цей суд є цвинтарем розстріляних ілюзій. Це кінець Революції Гідності. Аваков кинув за ґрати автора цієї назви. Найбільшим злочинцем в Україні, виявляється, є Сиротюк, а не Єфремов чи Ахметов. Цей суд – помста за мою громадську й політичну діяльність!»**

Юрій Сиротюк фактично став **першим політв'язнем нової влади**, бо в суді так зване слідство не подало жодних адекватних доказів. Була маса процесуальних порушень, але, попри все, нелюстрована судова система знову в ганебний спосіб відпрацювала замовлення згори.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Як член комітету з питань національної безпеки і оборони Верховної Ради України **Юрко Сиротюк** напрацював близько 75 законодавчих ініціатив (39 проєктів законів, 36 проєктів постанов; з них 6 проєктів законів і 4 проєкти постанов ухвалено). Серед цих напрацювань особливо важлива **«Концепція створення обороздатної Української держави та суспільства»** (у співавторстві з Ю. Олійником та В. Тилішаком):

а) розрахунок передусім на власні сили;

б) заходи з налагодження замкнутого циклу з виробництва ядерних матеріалів;

в) безальтернативність НАТО;

г) повернення загального військового обов'язку з 18 років для чоловіків (базова строкова служба 5 місяців та статус резервіста на наступні 10 років з проходженням військових зборів 3 тижні на рік);

г) масова, системна військова підготовка від шкіл до військових катедр у вишах;

д) фінансування ЗС України не менше ніж 5% ВВП;

е) ядро ЗС – високопрофесійна контрактна армія;

є) гарантія соціальних пільг для контрактників та військовиків, що залишаються у резерві після закінчення обов'язкового терміну;

ж) створення Народного резерву ЗС України – Козацтва як допоміжної сили для ЗСУ.

У лютому 2014 року, в розпал Майдану, свободівець

Ігор Тенюх

ініціював *Бандерівські читання*, у яких у стінах революційної Київської ради взяли участь політики, науковці, активісти. Другі *Бандерівські читання* відбулися у Науково-дослідному інституті українознавства 2 лютого 2015 року. Зусиллями Інституту та **Юрка Сиротюка** вийшов збірник *«Бандерівські читання»*, присвячений злободенній проєкції ідей Стапана Бандери на сьогодні.

1 жовтня 2015 року в Києві відбулася презентація військово-аналітичної ініціативи Юрія Сиротюка обіжника (циркуляра, директиви) **«Українських студій стратегічних досліджень»** (УССД). Заснувавши недержавний аналітичний центр «Українських студій стратегічних досліджень», Юрій Сиротюк разом із колективом експертів у царині оборони і безпеки держави напрацювали **10 обіжників**. Ці обіжники – аналітичні поточні обігові матеріали рекомендаційного характеру – охоплюють весь спектр безпекової царини: від санкцій щодо РФ – до військової підготовки цивільного населення. Пропоновані напрацювання представлено до розгляду посадовцям Мі-

ноборони, Генштабу, РНБОУ та комітету ВРУ з питань нацбезпеки та оборони.

Трати не завадили Юркові втілювати свої ідеї. Це не лише презентація цього обіжника, а також старт проєкту **«Щоденник комбатанта»**, підготовка круглого столу щодо Криму, а також вихід геополітичної праці за матеріалами круглого столу **«Як нам облаштувати Росію»**.

СЕНТЕНЦІЇ з обіжника УССД

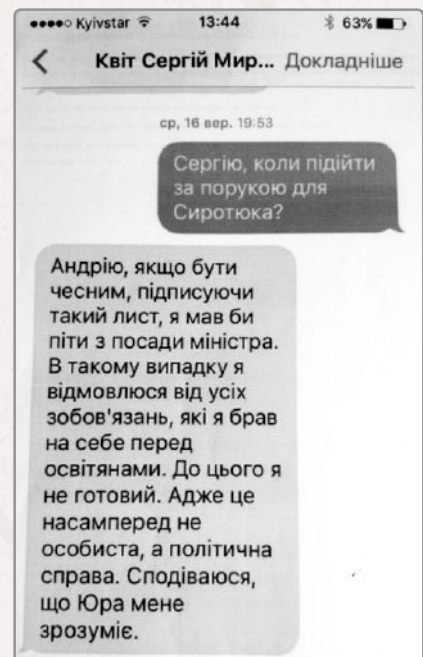
«Українська влада так і не вжила достатніх заходів для відновлення обороноздатності країни та суспільства. Україна формально не веде війни: не розірвано дипломатичних відносин з державою-агресором, не запроваджено економічних санкцій, воєнного стану. В Україні формально є контрактна (професійна) армія, а реально воюють переважно звичайні громадяни – відмобілізовані резервісти; економіка та фінанси країни в своїй діяльності не виходять із принципу «все для фронту, все для перемоги» – і це в умовах війни з третьою у світі військовою потугою.»

«Результати війни визначають військові, а дипломати можуть їх лише закріплювати, а не навпаки. Потрібно визнати: перемогти у війні проти третьої у світі потуги можливо лише зосередивши всі ресурси країни та нації.»

«В історії взаємин України і Росії остання ніколи не перемагала воєнним шляхом. Воєнна ескалація згубна для держави-агресора, що перебуває в міжнародній ізоляції. У цій тотальній війні на вис-

наження переможе витриваліший, непоступливіший і мотивованіший. Із цим в українській нації все гаразд.»

P.S. Тодішній міністр освіти С. Квіт, давній приятель Ю. Сиротюка, відмовився, на відміну від інших посадовців, наприклад міністра молоді та спорту І. Жданова, підписати поруку для Ю. Сиротюка. Суд, нагадаємо, залишив Сиротюка на 60 діб у СІЗО. На запитання А. Ілленка під час години уряду в парламенті про причину **ВІДМОВИ – чиновник НЕ ВІДПОВІВ**, проте дав таку відповідь через телефон-сімес А. Мохнику:

P.S. *«Нині часто вживають слово Майдан. Для мене Майдан – це не ознака позитивної сторони нашої революції, а радше її проблемної частини. Майдан – це своєрідний театр, де нами хочуть керувати, вказувати нам, де стояти та куди йти. Коли революція завершується, нас просять покинути сцену чи глядацький зал. Українці вже двічі це переживали»* (Олег Фешовець).

ЗУСТРІЧ ІЗ ЗАСЛУЖЕНИМ ЖУРНАЛІСТОМ, МОВОЗНАВЦЕМ, ПЕРЕКЛАДАЧЕМ, АКАДЕМІКОМ,
ПРОФЕСОРОМ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ОЛЕКСАНДРОМ ПОНОМАРЕВИМ

Я наголошую: для того щоб по всій Україні відродити українську мову, нам треба агресивно її захищати. Не боюся цього слова, бо з нас її вибивали століттями агресивно.

Олександр Пономарів

Презентовано добробок професора, пердусім його праці з культури мовлення та переклади.

ЖИТТЄПИС

Олександр Пономарів народився 17 жовтня 1935 року в Таганрозі Азово-Чорноморського краю: «*Моє рідне місто і всі навколишні села – це етнічна українська територія, яка була заселена вихідцями з південної Чернігівщини та Полтавщини, там навіть говірка була полтавська. Моя бабуся народилася на Чернігівщині, а потім дівчиною приїхала в село Носівка під Таганрогом.... І Таганріг (це місто я називаю саме так, а не на російський киталт) і Шахти (місто в теперішній Ростовській області) були у складі України. А 1924 року їх передали Росії. До 1933-го там діяли українські школи. В українській школі навчалися мої старші двоюрідні брати. А коли я народився, вже української школи не було. Тож навчався в російській. Але вдома завжди розмовляли українською, на перервах – теж. Тільки на уроках відповідали російською. І всі звичаї, всі пісні в нас були українські.*

1961 року закінчив філологічний факультет російського відділу Київського університету. Самотужки опанував літературну українську мову. Працював у відділі загального та слов'янського мовознавства Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН України

(1961–1976). 1975 року – захистив кандидатську дисертацію «*Лексика грецького походження в українській мові*».

Від лютого 1979 року – старший викладач, доцент, професор катедри мови та стилістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (завідувач катедри, 1988–2001 рр.). Докторська дисертація «*Проблеми нормативності української мови в засобах масової інформації*» (1991). Член спілки журналістів України, спілки письменників України, член редколегій журналу «Дивослово» й газети «Слово Просвіти». Академік АН ВШ України, заступник голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка. Заслужений журналіст України, лауреат премії ім. Івана Франка в галузі інформаційної діяльності (2002) та премії Б. Грінченка. Нагороджений орденом «За заслуги III ст.» (2008), орденом «Св. Рівноапостольного князя

Володимира Великого III ст. УПЦ КП» (2005) та ін.

НАУКОВА ТВОРЧІСТЬ

Автор понад 250 наукових, науково-популярних та науково-публіцистичних праць із історії й культури української мови, проблем нормативності мови засобів масової комунікації, українсько-грецьких мовно-літературних зв'язків, теорії та практики перекладу, палкий прихильник та пропагатор ідеї повернення українців до питомого правопису 1929 року (член національної комісії з питань правопису). Автор і редактор словників різних типів, підручників та навчальних посібників з української мови.

Перекладає з новогрецької мови та слов'янських мов, зокрема оповідання Е. Алексіу, А. Самаркіса, поеми та вірші Д. Соломоса, К. Кавафіса, Й. Сефериса та ін. Ще у студентські роки разом із Н. Клименко з ініціативи професора О. Білецького зробили підрядковий переклад грецькою мовою «Кобзаря» Т. Шевченка, на основі якого грецькі поети здійснили перший поетичний переклад, приурочений 150-річчю до дня уродин Поета.

Найвідоміші праці: монографії «Взаємодія художнього та публіцистичного стилів української мови» (1990, співавтор), «Лексика грецького походження в українській мові» (2005); підручники та посібники: «Сучасна українська мова» (1997, 2008, співавтор і

редактор), «Стилістика сучасної української мови» (1992, 2000), «Культура слова: Мовностилістичні поради» (1999, 2001, 2011), «Українське слово для всіх і для кожного» (2013).

РОЗМИСЛИ І СЕНТЕНЦІЇ автора

Під час презентації:

«Якось на радіо «Культура» одну вчительку з Краматорська, що на Донеччині, запитали, як вона ставиться до того, що кийвські журналісти переходять на російську мову, коли до них під час етеру хтось звертається російською. Вона відповіла, що дуже негативно, бо на Донеччині не розуміють української мови тільки бандити, яких присилає Путін убивати наших дітей». Тому я був шокований, коли Львів одного разу раптом вирішив заговорити російською мовою».

«Ще дуже часто кажуть, що от у нас є російськомовні патріоти України. Я знаю, що є такі. Але якщо хто справжній патріот України, то він повинен вивчити українську мову».

«Майже всі політичні діячі, коли звертаються до мешканців південних та східних областей України, відразу переходять на російську мову. Те саме роблять політологи й інші співрозмовники на круглих столах, у студиях радіо й телебачення. Особливо стараються львів'яни. Ефекту від цього як кіт наплакав, радше навпа-

ки. Коли Львів випендювався (перепрошую, але не можу дібрати більш підхожого слова) російською мовою, 100 зелених чоловічків удерлися до будинку Верховної Ради Криму, терміново призначили нову Верховну Раду, яка підготувала так званий референдум. Славнозісний (без іронії!!!) Святослав Вакарчук на зустрічі зі студентами Донецького національного університету розмовляв з ними російською мовою. Даремно» (Слово Просвіти, ч.19, 15021.05.2014).

«Марно канали українського телебачення пишуть поряд з Єдина країна Єдина страна, явочним порядком запроваджуючи двомовність у державі» (Там само).

«Але що натомість сталося після цієї революції? Москва підкинула нам гасло «Єдина країна – Єдина страна». Це гасло було абсолютно підступним, але його з такою заподливістю розтиражували скрізь. Навіть один поет написав віри, в якому одна строфа була українською, інша – російською. Це збило з пантелику

багатьох людей. Бо не може бути єдина країна з двома мовами. У нашій країні, як і в багатьох інших країнах, живе не один народ, а багато народів, але є країни унітарні. Україна, за нашою Конституцією, є унітарною країною, це коли корінний етнос становить 70%». (<http://glavcom.ua/interviews/movoznavec-oleksandr-ponomariv-zakonom-potribno-zakripiti-pravilne-napisannya-imen-ukrajinskoj-iboshscho-se-za-imate-na-danijil-chi-kristina-39163>).

«Немає російськомовного населення. Є зросійщені українці» (з інтерв'ю газети «Україна молода» <http://www.uzmoloda.kiev.ua/number/3108/188/107840/>).

«Християнські імена у кожного народу мають свою фонетичну оболонку. І в нас, у радянській Україні, вони мали українську оболонку. А тепер незрозуміло, яку мають, бо людей записують хтозна-як: Данііл замість Данило або Даня пишуть. От як його діти по батькові зватимуться?» (Там само).

9 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ ЛАВРЕАТКОЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРЕМІЇ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ПИСЬМЕННИЦЕЮ, ЗАСЛУЖЕНИМ ПРАЦІВНИКОМ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ, ГОЛОВНИМ РЕДАКТОРОМ ЧАСОПИСУ «СЛОВО ПРОСВІТИ», ВЕДУЧОЮ РАДІОПРОГРАМ НА УКРАЇНСЬКОМУ РАДІО, ЧЛЕНОМ КОМІТЕТУ

З НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРЕМІЇ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЛЮБОВ'Ю ГОЛОТОЮ

Бо що є історична пам'ять? В якомусь вимірі – це тяглість національної традиції...

Не маю ворогів, крім тих, що на Донбасі і в Криму.

Любов Голота

Презентовано письменницький до-робок **Любови Голоти** у книзі «Там, де ніколи» («Ярославів Вал», 2015), зокрема її роман «Епізодична пам'ять», що відзначений Національною премією України ім. Тараса Шевченка (2008): «Я писала про покоління 70-х років, вихідців із сіл, які з'явилися в містах, про епоху Брежнєва і тоталітаризм радянського суспільства. Героїня і я маємо професію журналістки. Це відбувалось колись на моїх очах, і тому я вирішила все передати, як було». До окремої книги письменниці «Там, де ніколи» ввійшли також оповідання та новели.

Роман «Епізодична пам'ять» переклав англійською мовою виходець із України письменник та перекладач **Степан Комарницький**. Виданий 2015 року.

ЖИТТЄПИС

Любов Голота народилася 31 грудня 1949 року в місті Кривому Розі Дніпропетровської області. 1972 року закінчила філологічний факультет Дніпропетровського державного університету. У Дніпрі працювала журналістом в обласних газетах «Зоря», «Прапор юности» та на обласному радіо. Від 1983 року проживає

в Києві. Працювала у видавництвах «Молодь», «Радянський письменник».

Від 1995 року головний редактор Всеукраїнського просвітянського тижневика «Слово Просвіти». Організувала та видавала перший жіночий культурологічний

журнал незалежної України «П'ята пора». Автор сценаріїв багатьох столичних масових свят і дійств. Ведуча програм на Українському радіо «Знакова постать», «Вечірні зустрічі», «На перетині думок».

2008 року пані Любу обрано почесним громадянином м. Скоп'є і відзначено першою премією за поетичну книгу в Македонії. 2011 року

радіоп'єсу «Вісник» відзначено першою премією IV всеукраїнського конкурсу радіоп'єс Національного радіо.

Творче і життєве кредо Любови Василівни проілюструємо рядками з її власного твору: «Милостивий, Ти до мене добрий: Полюнок нехай не заросте Та дорога, за якою обрй — Україна, дівчинка і стень!»

ТВОРЧІСТЬ

Авторка поетичної збірки «Народжена в степах» (1976), «Весняне рівнодення» (1979), «Горицвіт» (1980), «Вікна» (1983), «Жінки і птиці» (1986), «Дзеркала» (1988), «На чоловічий голос» (1996), «Опромінена часом» (2001), «Жіночі апокрифи» (2012); публіцистичні книги «Дитя людське» (2002), «Сотворіння» (2005). Авторка дитячих поетичних книг. Упорядкувала книгу «Життя і чин Анатолія Погрібного. Наукові розвідки, статті, спогади», 2011.

Лавреат премії ім. В. Сосюри «Любіть Україну» (2001) та ім. В. Маяковського (Грузія, 1981), нагороджена орденом княгині Ольги III ст. (2009).

СЕНТЕНЦІЇ авторки під час презентації:

«Вважаю свою Дніпропетровщину благословенною. У

нашому селі жили люди з Галичини, зокрема й повстанці з УПА. Вони не змогли повернутися у свій край, а тому залишилися там, де багато сонця і землі. В нас рівнина, степ, а тому люди не мають подвійного дна. Ніколи не було жоднісінького упередження щодо галичан чи якогось протистояння між нами».

«Мусимо здобути перемогу й повернути наші землі. Вони підкоряться сильним. Якщо українська мова ввійде у Донбас як мова переможців, мова закінчення кошмару війни, мова добрих змін, то вона дуже швидко стане панівною. Якщо ж там буде аналог Придністров'я, то мовний конфлікт триватиме».

З іншого джерела:

«Я – Голота. Це тавро і це – герб. Не можу бути багатого, але не плачу за тим. Гроші витрачаю всі й одразу. На книжки, на таксі, на подорож, на виставу, на хороші цукерки, доньці на наряди. Як показує досвід вкладників українських банків, складати не варто. Бог дасть день і дасть хліб».

«Гроші – це енергія, вона приходить і витікає. Чоловік оцадливіший, я – ні».

«Підло, коли люди свої примітивні судження навішують на іншого».

«У кожному з нас живе утробний генетичний страх голоду, війни, виселення і винищення. Тому так довго тримається «совок». Людям треба казати правду про те, які вони є. Уявіть: зігнати на сходку, як це робили червоні комісари, і сказати: «Ваше містечко тепер – Горішні Плавні. Хто не погоджується, за тиждень вишлють у

Сибір». Усі би швидко погодилися».

«Підлі для мене ті, хто не вірить в Україну».

«Стать – як талант, від Бога. Чоловік ніколи не дізнається, що це за відчуття, коли дитина торкає твою грудь губами і робить ковток молока, яке з тебе вийшло. І жінка ніколи не дізнається, що відчуває і думає чоловік, коли входить у неї, щоб зробити цю дитину».

«Боюся пережити молодших за себе. Зі смертю вже змирлася. Коли померли батьки, багато підплакувала, ховаючись від маленької доньки. Павлині наснився дід Вася, мій батько: «Передай мамі, хай не плаче. Житиме довго. Коли прийду за нею, дам знак. Відкрию штору у вікні» (джерело: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_ne-mayu-vorogiv-krim-tih-scho-nadonbasi-i-v-krimu-lyubov-golota-66-rokiv-pismennicya/703386).

ПОЕЗИЯ-СЕНТЕНЦІЯ

«Мій перший спогад:
літо, вечоріє...»

Мій перший спогад:
літо, вечоріє.

Високу зірку птах
наздоганя.

І пальці – в гриві. І од
страху – млію.

А батько за узду веде коня.
Я вже й не знаю – білий
кінь чи чорний.

Не пам'ятаю – бачив
хто чи ні.

А тільки шлях. І зірка
вечорова.

І їду я на батьковім коні.

Складне життя у
вершиника, їй-право,

Галоп, алюр – і степом
навмання!

Звертаєш вліво,
об'їжджаєш вправо,

Але при тім – не зрадь
свого коня.

Хіба й по тому, що
прибудеш першим,

Хіба й всього, що
хтось наздоганя?!

Впуцу узду, в своїм сідлі
помериш, –

Мені мій батько
вибирав коня!

1981

23 ЛЮТОГО 2016 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ УКРАЇНСЬКИМ МОВОЗНАВЦЕМ, ДОКТОРОМ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРОМ,
ЗАСЛУЖЕНИМ ПРАЦІВНИКОМ ОСВІТИ **МИКОЛОЮ ЛЕСЮКОМ**

*Діалекти, народні говори треба берегти, бо це ті джерельця,
що живлять нашу літературну загальнонаціональну мову.*

Микола Лесюк

Презентовано фундаментальну монографію, що захищена як докторська дисертація «**Становлення і розвиток української літературної мови в Галичині**» (2014), що охоплює період початку XIX – початку XX століття: «*У радянські часи не прийнято було говорити про літературну мову Галичини чи про якісь два варіанти літературної мови, але тепер ніхто не може заперечити, що такі два варіанти існували. У той час, коли в підросійській Україні українська мова була під постійними заборонами, у Галичині вона мала можливість розвиватися вільно,*

хоча її і роздирали внутрішні протиріччя й гарячі дискусії». Словом, панове, перед нами не просто фундаментальна наукова монографія, а енциклопедія НАШОЇ МОВИ в Галичині, написана відкритою, легкою і соковитою мовою. На тлі теперішнього псевдонаукового інтернаціонального англо-москво-суржика в типових монографіях – ця книжка джерело відкритої правди, свіжої думки і легкого слова.

ЖИТТЄПИС

Микола Лесюк народився 25 лютого 1940 року в селі Ковалівка Коломийського району Івано-Франківської області. Навчався в Калуському ремісничому учили-

щі, працював на вугільних шахтах Донбасу, Заполяр'я, а також у селі Ковалівці слюсарем, вибійником, машиністом електровоза. Закінчив Івано-Франківський педагогічний інститут. 1982 року захистив кандидатську дисертацію. Заступник декана філологічного факультету Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (1975–1983), декан факультету, директор Інституту філології (1989–2006), завідувач катедри слов'янських мов (від 1996 р. і досі).

З ініціативи **Миколи Лесюка** 1993 року в університеті відкрили нову філологічну спеціальність «*Польська мова і література*», яка тепер має неабиякий попит серед абітурієнтів. За роки праці катедра слов'янських мов на чолі з професором встановила творчі, наукові та ділові зв'язки з низкою університетів Польщі: Варшавським, Ягеллонським, Гданським, Жешувським, Люблинським, Вармінсько-Мазурським,

університетами в Гожуві Великопольському та Ополю, ім. кардинала С. Вишинського у Варшаві. Укладено угоди про співпрацю з Вейгеровським об'єднанням кашубів, ліцеєм у м. Глубчиці. Студентополоністи мають можливість щороку проходити мовну практику в багатьох із перелічених навчальних закладах.

Микола Лесюк належав до Народного руху України, делегат установчої конференції Товариства української мови ім. Тараса Шевченка в Києві 11 лютого 1989 р., один із організаторів установчої конференції обласної організації цього товариства, автор першого її статуту. Депутат обласної ради I і III скликань (очолював її постійну комісію з питань освіти, науки та культури), 20 років був заступником голови обласної «Просвіти».

За вагомий внесок у справу українського відродження, багаторічну сумлінну працю та з нагоди 140-річчя «Просвіти» отримав Подяку прем'єр-міністра України, нагороджений медаллю «Будівничий України», має чимало грамот Міністерства освіти і науки України, Центрального правління товариства «Просвіта», ОДА та обласної ради, Івано-Франківської єпархії УГКЦ.

Лавреат премій ім. Марійки Підгірянки обласної організації Товариства української мови ім. Т. Шевченка «Просвіта» (1996), міської премії ім. Івана Франка за книжку «Доля моєї мови» (2004).

НАУКОВА ТВОРЧІСТЬ

Автор понад 300 наукових і публіцистичних видань, присвячених історії української мови в Галичині, діалектології, культурі мови. Резонансною стала праця «Доля моєї мови» (2004), що складається зі статей про функціонування української мови в умовах тривалого окупаційного режиму російської, а потім радянської імперії; посібник «Українська мова. На допомогу вступникам» (2004), підручник-самовчитель української мови для поляків «Хочете навчитися української» (2005), монографія «Мовний світ сучасного галицького села» (2009) (про говірку рідної Ковалівки), «Еротизм в українському

пісенному фольклорі» (2010).

У співавторстві створено навчальний посібник «Українська мова. Збірник диктантів і вправ» (1993), а також колективні монографії «Василь Стефаник – художник слова» (1996), «Євген Желехівський у національно-культурному відродженні України» (1999), «Мій рідний край Прикарпаття» (2000), «Етнос. Соціум. Культура: регіональний аспект» (2006), а також професор переклав з польської мови монографію С. Козака «*Ukraińscy spiskowcy i mesjaniści. Bractwo Cyryla i Metodego*» (2005).

РОЗМИСЛИ АВТОРА

З презентації:

«Добре, коли надбання однієї мови стають надбанням іншої. Але коли це понад міру, то воно шкодить. Саме таке надмірне схиляння перед російською спостерігаємо не тільки тепер, а власне, у тому ж XIX столітті, коли моск-

вофільський рух нав'язував, насаджував галичанам російську мову. Якраз тоді в нашу мову проникла добра половина тих росіїзмів, з якими нині й боремося».

«Коли українськомовний журналіст переходить на російську мову, то він вже цим принижує російськомовну людину, бо ставить її нижче як ту, котра не може зрозуміти української мови. Знаєте, коли б я сам був на місці російськомовного, то ображався б, якби хтось переходив під час спілкування зі мною на російську. Бо то виходить, що мене розуміють, а я, значить, не здатен зрозуміти».

«Пам'ятаймо, що під п'яний акомпанемент брудної російської лайки, матірщини «визволителі народів» створювали свою імперію зла, плюндрували нашу землю і нашу культуру, піддавали нелюдським мукам і жорс-

токим тортурам усіх, хто намагався протистояти цій диявольській, безбожній комуністичній системі. Уся ця словесна нечисть, що паразитує в нашому мовленні, – це сумна спадщина тоталітарно-колоніального режиму, це гіркий «дарунок» «старшого брата», тому її треба викинути з нашої мови...» («Доля моєї мови», с. 258).

«Уже в студентські роки, вивчаючи історичну граматику української мови, я сформулював собі тему для майбутніх досліджень – «історична зумовленість західноукраїнських діалектизмів». Як потім виявилось, це не були діалектизми – так зневажливо називали всі слова і форми, які чи у фонетичному, чи в граматичному плані відрізнялися від форм загальноприйнятої літературної мови. Насправді – це були якраз правильні, історичні, законотвірні форми, які опинилися на

задвірках літературної мови, сформованої на основі центральних та східноукраїнських говорів, у яких були і є численні форми, нав'язані й утворені під російськими впливами».

«Насправді ж Галичина мала свою літературну мову, яка в деяких рисах відрізнялася від мови східноукраїнських письменників, але це була мова, здатна обслуговувати всі сфери суспільного життя, науки і культури. В її становленні, формуванні велику роль відіграв наш видатний письменник-ерудит Іван Франко, який, знаючи майже всі європейські мови, впровадив до неї десятки тисяч нових слів із різних галузей знань. Отож, у своїй книжці я хотів показати нелегкі кроки становлення літературної мови галичан, бо й справді вона народжувалася у важких муках, тривалих дискусіях і суперечках».

«...добрих 99 відсотків «галицьких» форм, які не збігаються з літературними, є історичними, правильними, очікуваними. Але доля розпорядилася так, що за основу літературної було взято говори центральної України, в яких є маса аналогічних, навіть чужих форм» (три останні цитати за джерелом: <http://www.galychyna.if.ua/publication/culture/kolidialekt-shche-buv-movoju/>).

ЗУСТРІЧ ІЗ ДИРЕКТОРОМ ІНСТИТУТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НАН УКРАЇНИ ПАВЛОМ ГРИЦЕНКОМ, НАУКОВИМ СПІВРОБІТНИКОМ ІНСТИТУТУ ІСТОРІЇ НАН УКРАЇНИ ОЛЕКСАНДРОМ КИРІЄНКОМ ТА ДИРЕКТОРОМ ВИДАВНИЦТВА «КЛЮ» ВІРОЮ СОЛОВЙОВОЮ

*Жодних двох державних мов не може бути,
тому що людей з двома мовами не буває,
тільки змія буває з двома жалами...*

Павло Гриценко

Презентовано мовно-історичні видання видавництва «КЛЮ»: «Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання. Збірник документів і матеріалів (1847–1914)» (2015) та «Перша світова війна 1914–1918 рр. і Україна. Історичні нариси», «Перша світова війна 1914–1918 рр. і Україна. Українські землі у центрі цивілізаційної кризи» (у двох томах). Ці фундаментальні джерельні розвідки – це синтез історичної та мовної свідомості, що творять феномен нації як кровно-духової спільноти «живих, мертвих і ненароджених».

У збірнику «Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання» містяться документи, що безпосередньо чи опосередковано відображають процеси знищення української мови в Російській імперії, зокрема такі, що висвітлюють передумови, обставини та наслідки появи і функціонування Валуєвського циркуляру (1863), Емського указу (1876) та низки інших актів заборони української мови. **Павло**

Гриценко один із авторів передмови до цього виняткового видання: «Українська мова в Росії XIX – початку XX ст.: шляхи утвердження».

У книгах «Перша світова війна 1914–1918 рр. і Україна. Історичні нариси», «Перша світова війна 1914–1918 рр.

Павло Гриценко

і Україна. Українські землі у центрі цивілізаційної кризи» (у двох томах) висвітлено українську проблематику під час найбільшого збройного конфлікту в історії людської цивілізації – Першої світової війни. Книги містять відповіді на низку запитань:

чому українці стали до військових формувань у 1917–1918 роках, звідки в них взялася ідея захищати ще не збудовану свою державу. У першому томі зібрано історичні нариси воєнно-військового, гуманітарного, економічного та суспільно-політичного характеру. Другий том вперше містить документи, віднайдені в українських архівосховищах, а також в архівах Російської Федерації. Друга частина цього тому – це спогади мобілізованих солдатів. **Олександр Кирієнко** – один із упорядників цих книг.

ЖИТТЄПИС І НАУКОВА ТВОРЧІСТЬ

Павло Гриценко – український мовознавець, доктор філологічних наук (1991), професор (1993), директор Інституту української мови НАН України (від 2008 р.). Народився 23 вересня 1950 року в селі Матросці Ізмаїльського району на Одещині. Закінчив Одеський державний університет (1973), аспірантуру Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР (1979). Від 1987 року завідувач сектору діалектології Інституту мовознавства імені О. О. Потебні АН УРСР, від

1991 року – відділу діалектології Інституту української мови НАН України.

Досліджує українську діалектну мову, проблеми взаємодії діалектів і літературної мови, типології і зв'язків слов'янських діалектних систем, теорії лінгвістичної географії, діалектної текстології й текстографії, історії мовознавства. Автор індивідуальних монографій «*Моделювання системи діалектної лексики*» (1984), «*Ареальне варіювання лексики*» (1990). Співавтор «*Загальнослов'янського лінгвістичного атласу*» (1994–2009). Ініціював дослідження говірок Чорнобильської зони (співавтор видань «*Говірки Чорнобильської зони: Тексти*» (1996), «*Говірки Чорнобильської зони. Системний опис*» (1999), а також Українського діалектного фонофонду, співавтор видання «*Український діалектний фонофонд*» (2004). Керує підготовкою бази Словника українських діалектів.

Олександр Кирієнко – кандидат історичних наук, до-

слідник історії України XIX – поч. XX ст. Достроково захистив кандидатську дисертацію на тему «*Військова цензура в Україні (1914–1917 рр.)*». Від 2011 року – науковий співробітник відділу історії України XIX – поч. XX ст. Інституту історії України НАН України, виконує функції вченого секретаря відділу.

Видавництво «**КЛЮ**», що очолює **Віра Соловйова**, засноване 2012 року і розміщене в Інституті історії України НАН України. Його напрям – видання фундаментальної наукової, науково-популярної, довідкової літератури найвищої якості українською мовою. Книжки видавництва регулярно посідають високі місця в різних рейтингах та конкурсах. За результатами 2015 року «Клію» посіло четверту сходинку в номінації «Видавничий імідж року» XVII Всеукраїнського рейтингу «Книжка року-2015». Як розповіла Віра Соловйова, «хрещеним батьком» видавництва був академік Іван Дзюба.

СЕНТЕНЦІЇ ПАВЛА ГРИЦЕНКА

Під час презентації:

«...ми маємо врешті збагнути, що ніколи не треба дивитися на настрої сусідів, які наступають тобі на ноги, а обати про утвердження своїх ідей і планів».

«...з часів Петра I з України возами вивозили неповторні пам'ятки, переклади, стародруки, які сьогодні знаходимо в бібліотеках Росії, Швеції та інших країн. Тому пошуки й дослідження мусять постійно тривати, аби вималювати образи людей, які обстоювали українську ідентичність».

Із виступу в Конституційному Суді України 14 грудня 2016 року з питання невідповідності Конституції України закону С. Ківалова та В. Колесніченка «Про засади державної мовної політики» (3 липня 2012 р.):

«Ми можемо вам сказати до дня точно, коли в політичному лексиконі ще Радянського Союзу з'явилося поняття і назва «русскоязычное население». І першим це сказав міністр закордонних справ Андрій Козирєв. Воно виростало з відти, з надр КПРС і КГБ, які вже бачили, що Радянський Союз розвалюється. Значить, треба було шукати ті зачіпки, які будуть давати право тримати вкупі. І оце це було апробовано до України. Тобто треба знати, що це все є незмінна лінія поведінки нашого північного сусіда Росії».

«1871 року була створена перша карта, яка показувала межі поширення української мови. Ту карту пізніше «батько всіх народів» Сталін перекроїв по-своєму. І тому, що значна частина українськомовної території, яка існувала на той час, – а робили, доставляли матеріали люди найвищої кваліфікації на той час, тобто люди освічені, – виявляється, що вся Кубань, все Ставропілля, більша частина Воронежчини – це все українськомовне населення. Причому на цій карті коментар, і якщо було менше ніж 60%, то спеціальним значком позначали. Це настільки все точно було передано. Сюди йде Берестейщина, Брестська область, сюди йде частина Польщі аж під Люблін, сюди йде Східна Словаччина, те, що ми називаємо Східно-Словацький край, сюди йде Південна Гуцульщина і Південна Буковина. Це все українськомовні землі. Більше того, на цих територіях віддавна церкви були, так звана Митрополія Київська була. Більше того, в Румунію українці принесли книгодрукування. А найдавніші пам'ятки української

мови – це пам'ятки, які були написані у Сучаві, тепер це Румунія, кінець XIII – XIV століття, староукраїнською мовою».

З інтерв'ю газеті «Високий замок» online – <http://wz.lviv.ua/ukraine/192226-pavlo-hrytsenko-mova-tse-teshcho-viazhe-pokolinnia-z-pokolinniam-viazhe-terytorii>:

«Мова тим і складна, що може як об'єднати народ, так і посяти протиріччя... Мова – це те, що в'яже покоління з поколінням, що в'яже територію».

«Слово «сепаратизм» у царських документах з'явилося в 1840 році. Саме тоді був опублікований «Кобзар» Шевченка. Лише за півроку з'явилося сім рецензій на нього. І лише в одній не було докору, що Шевченко пише на «малорусском наречии». «Непонятном, выдуманном... Вот если бы этот несомненный поэтический талант писал на великорусском, это было бы украшение...». Вони розуміли силу таланту, але не могли допустити, щоб він писав українською мовою. А Шевченка це внутрішньо ще більше мобілізувало. Готуючи другий «Кобзар», так званий Чигиринський, Шевченко написав у передмові: «У москалів своя мова і свій народ, а у нас – своя мова і свій народ». Це неприпустима крамола. Це зазіхання на «единоязычие» і «единый народ – руський». Відтоді українська мова стала об'єктом нещадної

боротьби. Це був рубікон: з'явилася чітка опозиція двох народів і двох мов. Значить, треба тиснути і привчати до того, що «никакого особенного малороссийского языка не было и быть не может». І це не Валуєв сказав. Це було у «донесенні» Валуєву. Наші, київські братчики це написали, хто слугував тій владі. Звідти усе почалося!»

«Ми не можемо жити далі лише гаслами «Ганьба!» і «Слава!», вишиванкою і співом гімну. Має бути докладно розпрацьована система впливу на наше населення, система преференцій. Та, на жаль, в Україні, з нашою симпатичною продажною інтелігенцією, це робити майже неможливо. Як тільки починається рух на захист мови, одразу від них чуємо: «А що я від цього буду мати?», «А які мої преференції?». Мало хто

готовий піднятися над власним інтересом. Наше суспільство часом сварить Трину Фаріон, але вона одна з тих, хто показав, що навіть ціною власного іміджу можна принципово обстоювати свої ідеї. На жаль, таких відданих фаріонів дуже мало, а фанфаріонів дуже багато».

27 КВІТНЯ 2016 РОКУ

ОСОБЛИВА ЗУСТРІЧ З НАГОДИ 80-ЛІТТЯ ВІД ДНЯ УРОДИН МАЕТРА УКРАЇНСЬКОГО КІНА ЮРІЯ ІЛЛЕНКА (9.05.1936–15.06.2010)

НАШІ ГОСТІ: ДРУЖИНА ВИДАТНОГО КІНОРЕЖИСЕРА ЛЮДМИЛА ЄФИМЕНКО, НАРОДНА
АРТИСТКА УКРАЇНИ, ТА СИН АНДРІЙ ІЛЛЕНКО – НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ VII І VIII
СКЛИКАНЬ ВІД ВО «СВОБОДА», ПОЛІТОЛОГ, ІДЕОЛОГ
ТА ПРОПАГАНДИСТ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

*Життя уб'є нас всіх. І не тільки війна!
А ти, дзвонарю, дзвони. І не питай, чи буде світанок. Не твоє це діло.*
Юрій Ілленко

ЮРІЙ ІЛЛЕНКО універсальний, широкоформатний, пророчий і неосяжний. Лавреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, Народний артист України, академік Академії мистецтв України, професор катедри кінорежисури і кінодраматургії, почесний доктор Міжнародної кадрової академії. Мислитель, політик, ідеолог партії ВО «Свобода».

Що більше віддаляється ВІН від нас у земному часі, то ближчий і зрозуміліший стає у своїх ідеях та завданнях для спраглих і самосвідомих. Про інших – не знаю. Звісно, передусім –

це геніальний кінорежисер, кінооператор і сценарист. Народжений у серцевині України – у Черкасах, він, навчаючись у Москві у Всесоюзному державному інституті кінематографії на операторському факультеті, міг стати знаменитим **радянським** кінорежисером. Проте став **СИМВОЛОМ українського протестного національного КІНА**.

Його дебют у режисурі «Криниця для спраглих» (1966) заборонено постановою ЦК КП України на 22 роки, «Вечір на Івана Купала» (1968) як алегорична історія України ліг на по-

лицю на 18 років, «Білий птах з чорною ознакою» (1971, Золота медаль VII Московського міжнародного кінофестивалю та ін.) названо «найбільш шкідливим фільмом, що колись був зроблений в Україні...». Під час цієї зустрічі дружина Юрія Ілленка пані Людмила Єфименко промовисто поділилася спогадами про свого чоловіка і про цей знаковий фільм: «Юра – це такий подарунок долі в моєму житті. Спочатку я покохала його як видатного режисера, бо дійсно фільм «Білий птах з чорною ознакою» перевернув усе моє життя, пробудив приспаний ген українства. Коли я подивилася цей фільм, то сказала: «Боже, як я взагалі можу думати про те, щоб працювати в Москві, коли я українка».

Фільм «Мріяти і жити» (1973) було 42 рази зупинено під час виробництва на різних стадіях....У різні роки було заборонено майже ВСІ проєкти Ілленка на стадії самих сценаріїв, зокрема, постанову трилогії

про Русь: «Князь Ігор», «Володимир Красне Сонечко», «Ярослав Мудрий», а також два сценарії за Т. Шевченком «Великий льох», «Варнак» та про Катерину Білокур «Очі землі». Екранізацію «Лісової пісні» (1980) здійснено аж за 20 років. Перший варіант сценарію про Мазепу заборонено зі словами: «Якщо Ілленко не хоче, щоб з ним сталось те, що з Мазепою після Полтави, то хай закопає свій сценарій у себе на городі!» (секретар ЦК з ідеології Маланчук). Із 42 сценаріїв лише 7 стали фільмами. Серед них і з характерною назвою, що знятий у Югославії «Жівіо заінат» («Живу наперекір усьому»).

А фільм «Тіні забутих предків» (1963) в його операторській роботі став лавреатом понад сотні міжнародних кінофестивалів та увійшов у десятку найкрасивіших фільмів світу...

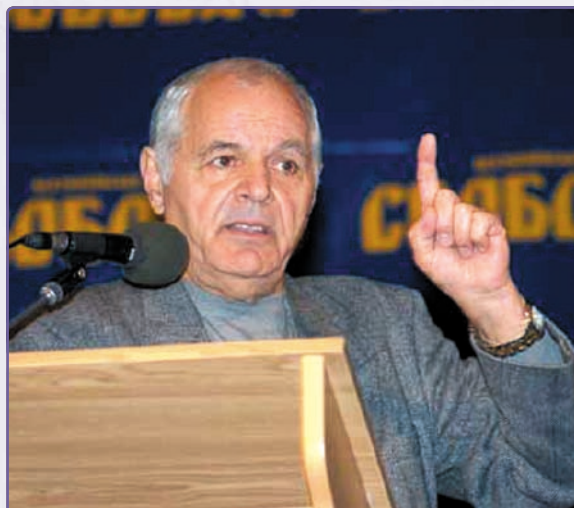
За незалежної України МАЄСТРО створив незалежну кіностудію «Фест-Земля», де зняв перший фільм на недержавні кошти «Лебедине озеро. Зона» (за зеківськими оповіданнями С. Параджанова, 1990). Фільм на Каннському фестивалі взяв Приз ФІПРЕССІ міжнародної федерації кінопреси і Приз «Ескор» незалежної молоді кінокритики. Його найкращий сценарій про друге пришествя Ісуса Христа «Агн» залишився незреалізований, проте на екрани вийшла ЗНАМЕНИТА «Молитва за

гетьмана Мазепу» (2002) – робота третьої трети його життя (приз «Золота рибка», Польща). Для показу в Росії фільм заборонив міністр культури РФ М. Швидкой. 2016 року зусиллями його сина **Пилипа Ілленка**, теперішнього голови українського Держкіна, вийшла **українськомовна версія** фільму «*Легенда про княгиню Ольгу*» (1982) в головній ролі з **Людмилою Єфименко**.

УВАГА!!! Фільми Юрія Ілленка вивчають студенти всіх кіноінститутів світу!

Цей нескорений чоловік зробив три персональні виставки своїх живописних і графічних творів, написав перший в Україні підручник з кінорежисури, монографію «*Парадигма кіно*», геніальний роман-хараман «*Доповідна апостолові Петру. Автопортрет альтерего (себе іншого) в натуре*»: «Ця книга відкриває нову сторінку в українській культурі. Я б назвав цю сторінку «український літературний імперіалізм» (Андрій Ілленко).

Маєстро видав книгу блискучої політичної публіцистики «*За українську Україну*» (2005) і залишив нам пророчу статтю від **29 серпня 2008 року** про неминучу

Юрій Ілленко

російсько-українську війну «**Війна і свобода**», витяги з якої тут і подаємо...

«Коли я сказав на з'їзді ВО «Свобода», що війна для нас, українців, з Кремлем неминуча, – мені мало хто повірив. Так мені здалося, що мало хто повірив, проте всі затамували подих. Бо це була правда. Не повірили мені на самому початку 2004 року, коли у Відозві до Конгресу національної інтелігенції я стверджував, що ми живемо в окупованому ворогом інформаційному просторі. І це теж було правдою. Сьогодні факт «окупації інформаційного простору» України визнаний і Президентом України і, відповідно, РНБО. Визнаний із запізненням на шість років і без жодної концепції звільнення з-під окупації. Це визнання в стилі підкупаційної влади. Усе, на що спроможна кастрована лібералізмом влада. Як той вихолощений кабанчик – лише гучно рохкати».

«Кремль до війни на окупованих територіях готується заздалегідь, ще до безпосе-

реднього моменту окупації. Москва у гіпотетичній війні з Україною, яку вони вже оголосили, використовуватиме з дуже незначною корекцією схеми, які розробляла й використовувала на початку своєї історії. А саме: на певних територіях сусідніх держав, які підлягають анексії з боку Кремля, створюється ефект переслідування або навіть геноциду щодо ніби російського населення з боку корінної нації. Далі на захист російського населення приходять танки і гармати. Розмитість у Московії самого терміна «російський» дозволяє Кремлеві включати до цієї дефініції будь-кого: мордву, осетинів, чукчів, гагаузів, молдован, навіть хохлів, аби вони могли зв'язати до купи одне речення на общедоступном язике окупанта. Подальша анексія території є ніби актом справедливості захисту братів по крові. У випадку з Україною планується захист братів по мові (російськомовних або громадян з

подвійним громадянством). Аби забезпечити собі перевагу в тій окупаційній війні, Кремль традиційно вживає три головні засоби».

«Для світової спільноти окупацію Кремль завжди трактує як добровільне приєднання до братнього союзу народів. Як інтернаціональний борг. Як допомога на прохання трудящих. Саме так було в Празі в 1968-му. На прохання трудящих в Прагу введено радянські танки. З часом, після завершення окупації, це дає фіктивне право захищати тих, кого силоміць приєднали, від псевдоагресії й утисків з боку корінного населення. Так було в Грозному, і так було у Цхінвалі. Зверніть увагу на чисто російський топонім – Цхінвалі. Яке красиве споконвічне російське слово – Цхінвалі. Таки варто москалям захищати його від грузинської наруги».

«Війна буде. Війна вже гуде в ефірі. Війна проти України на повне й остаточне знищення почалась в Півден-

ній Осетії. Чечня для Кремля була моделюванням у вогні й крові своїх імперських шовіністичних планів щодо реконструкції московської імперії в умовах інформаційної ери. Інавгураційне гасло Президента Путіна: «Будемо всіх мочити в сортирі!» – аж ніяк не емоційний спалах. Це програмне гасло на віки щодо всіх тих, хто не бажає бути російським рабом».

«Війна в Грузії розколола світ. Всі королі, президенти, прем'єри, канцлери, спікери й генеральні секретарі стали голі й прозорі, як на політичному рентгені».

«Те, що леді Ю жодного разу жодним словом не засудила розбійницьку поведінку Кремля в Грузії, ясно говорить про те, що наступною жертвою Кремля, без сумніву, буде Україна: Севастополь, Крим. І леді Ю про це знає і цьому мовчки потурає. Занадто висока ціна для її показного патріотизму: президентство за 1 млрд. закривавленої в Грузії капусати».

«Сценарій ВІЙНИ створили в Україні самі українці, коли абсолютно втрапили розум і пильність, і вперто голосували за тих, чиє місце на лаві підсудних. Саме ті політичні сили, яких ми проводили в парламент, – роками, ситуацію за ситуацією, конфлікт за конфліктом, сцена за сценою, мотивація за мотивацією, криза за кризою

– незворотно нагромаджували ситуації, які можливо розв'язати лише війною. Кремль лише диригував з-за лаштунків тим оркестром і смикав за відповідні нитки ляльками кримінально-бізнесової еліти. Нашими обранцями всі ці роки керували зовсім не інтереси й цінності України, а як ті цінності привласнити собі. Війна почалась саме між ними. Кремль лише

скористається тією внутрішньою війною і завдасть удару в найослабленіші місця, ослаблені не природно, ослаблені діями влади. Такі антиукраїнські дії влади стали можливими лише, підкреслюю, лише за умов тотальної окупації інформаційного простору. Коли на чорне можна нахабно говорити біле, і всі осліплені вірять фальсифікації. Коли про головне, справжнє й доленосне можна взагалі не говорити, а наповнювати інформаційний простір різного роду відволікальни-

ми трюками, насильством, ерзац-сексом і містикією».

«Яким буде наш інформаційний простір – такою буде й Україна. Хто цього не розуміє – вже програв все: війну, вибори, незалежність, свободу, честь, родину і батьківщину. І, звичайно, гроші».

«З війни Україна вийде оновленою і сильною» (див. статтю Ю. Ілленка повністю за джерелом: Ирина Фаріон <http://blogs.pravda.com.ua/authors/farion/572fb5e1c4719/>).

АНДРІЙ ІЛЛЕНКО про БАТЬКА

«Не перестаю дивуватися з того, як батькові вдалося створити фільм «Білий птах з чорною ознакою» в умовах советської тотальної ідеологічної цензури, коли усяка згадка про УПА чи бандерівців були абсолютним табу. Юрій Ілленко не лише згадав про УПА у своєму фільмі, а ще й зумів зробити українського повстанця харизматичним героєм, який викликав величезну симпатію. Персонаж, якого тоді зіграв ще зовсім юний Богдан Ступка, у фільмі говорить про те, що наша воля така, як ті гори, висока. Німці й москалі підуть, а ми тут будемо жити і будувати свою державу. Уявити собі таку фразу в радянському кіні в 1971 році було просто неможливо».

«Батькова політична діяльність була логічним етапом розвитку всього

його попереднього життя. Його вступ до ВО «Свобода» не був випадковим моментом. Це свідомий вчинок. На жаль, він мав дуже мало земного шляху, аби себе цілковито зреалізувати в політиці, але навіть за цих кілька років він залишив по собі публіцистичні праці, виступи і статті, у яких передбачав багато подій».

«Уже перед смертю він казав мамі, мені та братові, що хоч і відходить, але звідти зможе зробити більше, аніж зараз, коли має хворе тіло».

ЛЮДМИЛА ЄФИМЕНКО про свого ЧОЛОВІКА

«Юра може пишатися своїми дітьми, адже вони продовжують його справу. Андрій як народний депутат і громадський діяч, а Пилип на посаді голови Держкіна реалізовує мрію Юри про відродження нашого кінематографу й очищення українського інформаційного простору від російського лайна».

11 ТРАВНЯ 2016 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ ДОКТОРОМ ФІЛОЛОГІЇ, ПРОФЕСОРОМ
АРХИЄПИСКОПОМ ПОЛТАВСЬКИМ І ХАРКІВСЬКИМ

ІГОРЕМ ІСІЧЕНКОМ

*Найважливіше у формуванні свідомости сучасного українця –
вміти захищатися від різного роду стереотипів та мітів.
арх. Ігор Ісіченко*

Презентовано збірник на пошану архієпископа з нагоди його 60-річчя «Слово. Символ. Ритуал: Праці з історії української літератури» (2016) і друге видання праці І. Ісіченка «Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI – початку XVIII ст. в Україні» (2015), видані у харківському видавництві «Акта».

Збірник містить статті з проблем українського середньовіччя, інтерпретації барокових текстів, літератури XIX століття, барокові риси у творчості авторів XX століття – себто теми і твори, що є

об'єктом студій самого ювіляра. У презентованій *монографії* архієпископа відображено етапи еволюції тексту Києво-Печерського патерика в різних редакціях та його зв'язок із тодішнім літературним процесом.

ЖИТТЄПИС ТА НАУКОВА І ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Архієпископ **Ігор Ісіченко** народився 28 січня 1956 року в Башкирії в родині будівельника. Закінчив філологічний факультет Харківського державного університету (спеціальність українська мова та література). Від 1981 року

– викладач (згодом професор) катедри історії української літератури Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. 1987 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Києво-Печерський патерик в історико-літературному процесі XVI–XVIII ст. на Україні». 12 березня 1992 року прийняв монаший постриг з іменем *Ігоря* в Свято-Михайлівському монастирі м. Києва, від 1993 року архієпископ Харківський і Полтавський

У Національному університеті «Києво-Могилянська академія» читає курс «Українське літературне бароко» (від 2006 р.).

Наукові дослідження присвячені поетиці середньовічної та барокової прози, історії Церкви, православній аскезі, зокрема «Монашество давнього Єгипту» (2002, 2004, 2008), «Загальна Церковна історія» (2009), «Історія української літератури: Епоха Бароко (XVII–XVIII ст.)» (2011), «Історія Христової Церкви в Україні» (2013).

Працював у громадсько-політичних організаціях «Спадщина», Товариство української мови ім. Т. Шевченка, Народний Рух України.

СЕНТЕНЦІЇ

Із книги «Монашество давнього Єгипту», настанови прп. Пахомія та з Уставу життя на самоті:

«Найкращий предмет для розуму – пізнання Божої волі».

«Та людина вивищується над усіма, котра кориться правді».

«Гірше за всі лиха – опира-

тися Божій волі й догоджати своєму бажанню».

«Нам належить суворо випробовувати самих себе: чи ми робимо бодай щось, гідне безмежної ласки Божої».

«До всіх май приятельський настрій, але не всіх май за порадників».

«Уникай пустомовства».

«Не говори роздратовано, але хай будуть твої слова з мудрістю і розумом, так само, як і твоє мовчання».

«Мужність є нічим іншим, як твердістю в істині та протидією ворогам».

«Не зважай на те, що хто-небудь говорить про тебе погано, бо це одна з хитростей наших ворогів, якою вони ставлять перед людиною перепони у пізнанні правди».

8 ВЕРЕСНЯ 2016 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ УКРАЇНСЬКИМИ ПИСЬМЕННИКАМИ-КЛАСИКАМИ ДМИТРОМ ПАВЛИЧКОМ та ЮРІЄМ ЩЕРБАКОМ

*Лиш наступ – то майбутня перемога,
То клич низин і поклик висоти,
Бо все, що з миром нам дано від Бога,
Ми лиш мечем спроможні зберегти.*
Дмитро Павличко, 22.02.2015

*Я переконаний, що втеча Януковича викликана не виступом сотника з Майдану,
а дзвінком Путіна. Для нього головне було прибрати президента України,
усунути формальну переешкоду, щоб захопити Крим.*
Юрій Щербак

Презентовано «Спогади: Том 1» (2015), «Спогади: Том 2» (2016, вид-во «Ярославів Вал»), поетичну збірку «Грім у січні» (2016, вид-во «Основи») Дмитра Павличка та документально-фантастичний роман «Зброя судного дня» (2016, вид-во «Ярославів Вал») Юрія Щербака.

ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ

Дмитро Павличко – видатний поет, перекладач, суспільно-політичний діяч, Герой України (2004), автор перших рядків Акта проголошення незалежності України. Народився 28 вересня 1929 року в селі Стопчатіві на Франківщині, закінчив філологічний факультет Львівського університету ім. Івана Франка. Перша поетична збірка «Любов і ненависть» (1953). Вісімнадцятитисячний

наклад збірки «Правда кличе» (1958) знищено за вказівкою партійної цензури, відтак збірки «Гранослов» (1968), «Сонети подільської осені» (1973), «Таємниця твого обличчя» (1974), «Спіраль» (1984), «Поєми й притчі» (1986), «Покаянні псалми» (1994), антологія перекладів «Світовий сонет» (1983), розширене видання «Сонети» (2004), «Вірші з Майдану» (2014) та ін., збірки літературно-критичних праць «Магістралями слова» (1978), «Над глибинами» (1984), «Біля мужнього слова» (1988), двотомник «Літературознавство. Критика» (2007), укладач хрестоматії політологічних статей І. Франка «Будівничий української державности» (2006).

Видатний перекладач, завдяки якому вперше українською мовою вийшло повне зібрання творів В. Шекспіра в шести томах (1986), перекладає з еспанської, італійської, французької, португальської, ідиш та слов'янських мов.

Один із організаторів Народного Руху України, Демократичної партії України, перший голова Товариства української мови ім. Т. Шевченка (1989), народний депутат України (1990–1999), Надзвичайний і Повноважний Посол України

в Словацькій Республіці (1995–1998), Посол України в Республіці Польща (1999–2002) (завдяки йому в центрі Варшави споруджено пам'ятник Т. Шевченкові, 2002 р.), Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради (2006), почесний професор НаУКМА від 2002 року.

Нагороджений Орденом «За заслуги» III ст. (1997), Орденом князя Ярослава Мудрого V і IV ст. (1999, 2009), Орденом Свободи (2015).

ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ

Юрій Щербак – видатний український прозаїк, драматург, сценарист, доктор медичних наук, професор, суспільно-політичний діяч, дипломат, Голова Комітету з Національної премії України ім. Тараса Шевченка (від 2016 р.). Народився 12 жовтня 1934 року в Києві, за-

кінчив Київський медичний інститут за фахом «санітарний лікар», працював у Київському науково-дослідному інституті епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л. Громашевського. Кандидатська (1965) та докторська дисертації (1983) на тему епідеміології особливо небезпечних інфекційних хвороб. Академік АЕН України.

Перша повість «Як на війні» (1966), відтак дебют драматурга п'єсою «Відкриття» (1975), серед особливо резонансних – документальний роман «Причини і наслідки» (1986), документальна повість «Чорнобиль» (1987), а також пророча трилогія, гостросюжетний політичний трилер «Час смертохристів: Міражі 2077 року» (2011), «Час великої гри. Фантоми 2079» (2012), «Час тирана. Прозріння 2084 року» (2014). Автор блискучої політичної публіцистики «Україна: виклик і вибір. Перспективи України в глобалізованому світі XXI століття» (2003), «Україна в зоні турбулентності» (2010).

Перший лідер Партії зелених України, народний депутат СРСР (1989–1991), член опозиційної Міжрегіональної депутатської групи на чолі з А. Сахаровим, голова підкомі-

тету з питань ядерної енергетики і екології, перший міністр охорони навколишнього середовища (1991–1992), Надзвичайний і Повноважний Посол України в Ізраїлі (1992–1994), в США (1994–1998, за сумісництвом у Мексиці), в Канаді (2000–2003).

Лавреат премії Юрія Яновського (збірка новел «Світлі танці минулого», 1984), премії ім. О. Довженка (кіносценарій фільму «Державне ставлення», 1983), нагороджений Почесною відзнакою Президента України (1996), Орденом Свободи (2016).

ВІРШ-СЕНТЕНЦІЯ ДМИТРА ПАВЛИЧКА

*Коли агресорові навдогodu
Панове львівські (кажуть,
навіть мер!)*

*Одну добу до рідного народу
Звертались по-російськи,
– я помер!*

*Помер з ганьби, збудився
від розпуки –*

*Це що, Франка у Львові
вже нема?!*

*Не чують вже діди,
сини і внуки,*

*Як в дзвони б'є на
Лонцького тюрма?!*

*Куди ж ти дівся,
український Львово?*

*Ти просиш Путіна:
«Не бий! Спинись!»*

*Я притулюся до твоєї мови –
Хай буде так, як то
було колись!»*

*Свободою розбещені плебеї,
Московського ярма
прудна тяго,*

*Нема на вас
бандерівської реї,*

*Нема у вас і розуму свого!
Так, як було, не буде вже,
не буде,*

*Хоч вічно по-російськи
говоріть,*

*Як ваші предки, славні
ботокуди,*

*І як гебня з тюремних
підворіть!*

*Подумайте, збагніть,
пани шановні,*

*Що там, на Сході,
де палає твердь,*

*Ідуть бандерівці
російськомовні,*

*За українську мову
йдуть на смерть!*

*Вони були маленькими
забиті*

*Москвою, та воскресли,
вчувши крик*

*Повстань, але кати
несамовиті*

*У їхні горла вп'яли свій язик.
Вони беруть російщину,
як зброю,*

*Для битви з ворогом:
«Вперьод! Вперьод!»*

*І гинуть, заслоняючи собою
Не москальню, а рідний
свій народ.*

*Вони – повстанці не
наполовину,*

*Вони при зброї, – значить
не раби,*

*І борються вони за Україну
Без вашої «російської» доби!
15.09.2015*

*«Раби люблять ту владу, яка
їх б'є. Ми зовні вже ніби й на
свободі, але в душі ми – раби.
Уся поведінка українців, росіян,
всіх колишніх «совків» показує,*

що ми поводимося, як раби. Ми не здатні ні про що інше думати, як тільки про те, як роздобути гріш, забезпечити себе на завтра» («Спогади», т. 1, с. 465).

«Я вважаю, що ми сьогодні – **не змо-бі-лі-зо-ва-ні!** На справжню перемогу, на боротьбу, на війну, яка забирає в нас великі жертви. З кожним днем людей убивають усе більше, а ми ніби глухонімі стоїмо на узбіччі й далі думаємо: «Що ж робити?»» (Там само, с. 476).

Благослови, мій Боже,
Україну,

З'єднай водно
всі київські церкви,

Завмерлу нашу мову оживи,
Козацьку славу
підними із тліну!

Я смерть свою
молитвою з устрину,

Вклонюсь тобі з-під
каменя й трави,

Але не дай, щоб
служники Москви
Знов обернули край
мій на руїну!

**Не допусти на княжий
трон хохла,**

Згаси в серцях
патріотичні чвари

І засвіти будущини світла!

Але як ми достойні
лиш покари, –

Не муч Сибірами,
пошли пожари

І німецьких рабів
спали дотла!

СЕНТЕНЦІ ЮРІЯ ЩЕРБАКА

«Україна в 2014 році опинилася в ситуації Великої Британії 1940-го, коли та стримувала з останніх сил атаки Гітлера, ще не маючи достатньої підтримки з боку США, бо президент Ф. Рузвельт був пов'язаний законом про нейтралітет» («Зброя судного дня», с. 13).

«2014 рік увійде у світову історію навечно – як рік початку Третьої світової війни, хоча мало хто повірив у це одразу [...]. Народи й політики часто бажують жити у світі ілюзій і не визнавати жорстокі факти, що перекреслюють інерцію мирного існування. Важко виголосити людині, народу чи людству смертний вирок, а це важче – прийняти цей виклик і погодитися з ним» (Там само, с. 7).

«Сотні тисяч – якщо не мільйони – українських громадян на Сході та Півдні (Крим, Донбас, частково Харків, Одеса), не об'єднані ні національною, ні якоюсь іншою спільністю, не вкорінені в ґрунт український, лише отруєні російсько-советською пропагандою («мы – единый советский народ»), **НЕНАВИДЯТЬ і ЗНЕВАЖАЮТЬ** українську державу, українську мову і культуру. Відкрились етнічні корені цієї війни. Так повелося здавна, ще з часів Радянського Союзу, коли росіяни були проголошені **КЕРІВНОЮ** нацією імперії, – і лише в 2014 році цей приховуваний гнійник прорвало!» (Там само, с. 10–11).

«Мало хто знав слова гімну – видно було, як механічно й не-

синхронно відкривали роти державні сановники, яких драгували слова «згинуть наші воріженьки, як роса на сонці», бо вороги – це конкретні погані пацани з конкуруючої банди, а не ласкаві «воріженьки», і їх треба мочити вогнеметами, контрольними пострілами, лазером чи скидати з висоти 5.000 м над морем, а не чекати, коли вони згинуть, як ранкова роса» («Час смертохристів», с. 198).

«Я залежав від більшості. Відтоді я зненавидів політику, яка тримається на більшості. А повинна триматися на меншості – бо тільки меншість, одиниці знають, що робити і які рішення треба приймати. Ніяка тупа сіра більшість не здатна народжувати яскраві ідеї. Тільки одиниці, обрані небом люди. Але вони, крім бачення, повинні мати рішучість взяти на себе відповідальність за реалізацію своїх ідей» («Час великої гри», с. 204–205).

«Кривавий розкол двох «братніх народів» у 2014 році матиме своїм наслідком втрату України Росією назавжди: ні нові окупації, ні будь-які улесливі слова й гуманітарні жести та заклики російських лібералів не повернуть Україну під руку Москви» («Зброя судного дня», с. 12).

6 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ

**ЗУСТРІЧ ІЗ КЕРІВНИКОМ НАУКОВО-ІДЕОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ
ІМ Д. ДОНЦОВА, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦЕМ І ПОЛІТОЛОГОМ
ОЛЕГОМ БАГАНОМ ТА МОВОЗНАВЦЕМ
ЯРОСЛАВОМ РАДЕВИЧЕМ-ВИННИЦЬКИМ**

*..хай не сліпить нам очі величезність Росії. Великі здаються нам такими тому,
що ми стоїмо перед ними на колінах. Росія загалом не залишила нам вибору. Вона
поставила нас перед дилемою: або цілковита національна
смерть, або – безпощадна боротьба...*

Дмитро Донцов

Українці – це нація, яка дотримується своїх традицій, – і від цього виграємо.

Мирослав Мисла

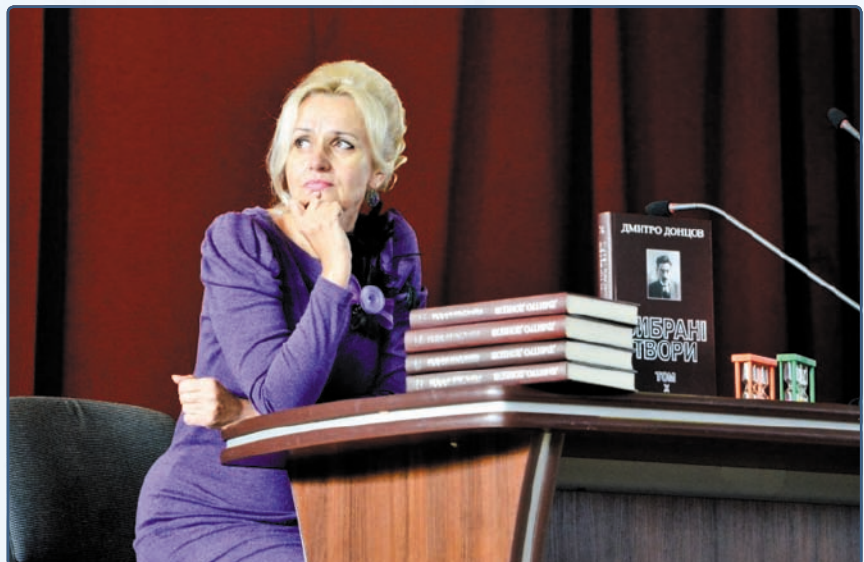
Презентовано унікальний і дуже актуальний видавничий проект, що тривав 5 років (2011–2016), **Дмитро Донцов. Вибрані твори: у 10 т.**, автор ідеї – видатний історик **Ярослав Дашкевич**, відповідальний редактор **Олег Баган**, літературний редактор **Ярослав Радевич-Винницький**.

Це видання – визначна культурна подія для України, оскільки вперше в такому великому обсязі видано твори саме **політичного мислителя**, в яких подана картина інтелектуального й суспільного життя України між 1909-им і 1972-им роками. Подібних масштабних видань політологічного змісту не просто знайти в більшості країн Середньої і Східної Європи, до того ж 90% надрукованих праць перевидано вперше, тобто 9 томів із 10-ох – це твори **Д. Донцова**, здебільшого маловідомі, що вперше представлятимуть його перед широкою українською громадою.

«Перед його статтями бліднуть вірші і поеми. Може, він дійсно найбільший поет України?», – блискуче висловився **Юрій Липа**.

Ця презентація виняткова й тому, що присвячена світлій пам'яті випускника історичного факультету 2013 року Харківського національного університету ім. В. Каразіна, **свободівця-націоналіста, майданівця, добровольця батальйону «Січ» та підрозділу «Карпатська Січ», офіцера Збройних Сил України 93-ї ОМБ Мирослава Мисли (4 липня 1992 – 2 жовтня 2016), який загинув**

біля села Кримського, що на Луганщині. **«Мирослав захоплювався творчістю Дмитра Донцова. Ось так страшно зійшлися сьогодні життя і смерть, безсмертя і смерть, ідея і чин, до сплаву яких закликав творець націоналістичного покоління Дмитро Донцов. Можливо, у цьому залі є ті, які кажуть: боротьба на фронті – за кого і за що? То Мирослав відповідав: «Я знаю, за що я борюся і я знаю, за що я загину». Він ПЕРШИЙ у час Майдану здійняв червоно-чорний прапор на щоглі перед Кабміном. У легенькій курточці,**

під поривами шаленого вітру, він тоді дістався самого піку щогли з червоно-чорним знаменом, щоб уже ніколи не опускатися нижче за великий подвиг Героїв УПА.

Він, молодий історик, сам узявся творити історію. Метеором пролетів від 2011 до 2016 року (рівно стільки, скільки тривало видання творів великого Донцова!) у своїй політичній діяльності від спраглого інтелектуала до вправного воїна. Його лекції про М. Міхновського, національно-визвольний рух XVII століття і початку XX століття – недоказана і недописана візія української кривавої історії, що кричить про потребу нагальної зміни народу-жертви на народ-месника. Він став тим МЕСНИКОМ.

Останній ЙОГО пост на ФБ датований убивчою датою і часом ночі: 2 жовтня, 2 година 23 хвилини. Це був пост про презентацію 10-титомового видання творів Дмитра Донцова у нашому проєкті «Від книги до мети», що відбудеться 6 жовтня... Останні його написані слова були про Дмитра Донцова», – зазначила доктор філологічних наук, професор Ірина Фаріон.

ЖИТТЯ ОБЕРНЕТЬСЯ
У СМЕРТЬ.
А СМЕРТЬ БЕЗСМЕРТЯМ
СТАНЕ.
ЖИТТЯ УБ'Є УСІХ.
БЕЗСМЕРТЯ Ж –
В БЕЗДОГАННИХ.

Ірина Фаріон

ОЛЕГ БАГАН. ЖИТТЄПИС

Олег Баган народився 9 лютого 1963 року. Український літературознавець, публіцист, політолог, кандидат філологічних наук, доцент катедри теорії та історії української літератури Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, докторант катедри української літератури Львівського національного університету ім. І. Франка.

Редактор та керівник видавничих проєктів видавничої фірми «Відродження» (Дрогобич). Сфера зацікавлень та досліджень: українська література ХХ ст., традиція вісниківства, франкознавство, культурологія, геополітика, філософія та ідеологія українського націоналізму.

Автор книг: «Іван Франко і теперішнє становище нації» (1991), «Націоналізм і націоналістичний рух: історія та ідеї» (1994), «Лицарі духу: українські письменники-націоналісти, вісниківці» (у співавторстві із З. Гузаром і Б. Черваком) (1996), «Українська Понтида: геополі-

тичні виміри сучасної України» (2002), «Ідея і чин Ярослава Стецька» (2008), «Іван Франко: інтерпретації» (2015), «Актуальна націософія: теоретичні, культурологічні, геополітичні, історіософські аспекти» (2016).

Відповідальний редактор видань творів класиків української літератури та політичної думки: І. Франка, Д. Донцова, Є. Маланюка, Ю. Клена, У. Самчука, М. Рудницького, В. Домбровського, З. Коссака, Ірини Вільде, Наталени Королевої. Головний редактор наукових збірників «Український націоналізм: історія та ідеї», «Вісниківство: літературна традиція та ідеї», «Національні лідери Європи: ідеологічні портрети».

ОЛЕГ БАГАН про ДЕСЯТИТОМОВИК ДМИТРА ДОНЦОВА

«...українство отримало широчезну картину інтелектуального життя свого одного з найоригінальніших мислителів, який справив величезний вплив на формування модерного українського націоналізму, на розвиток в Україні правого, консервативного політичного світогляду. Кожен том видання є завершеним фрагментом тієї картини в періодичному й тематичному вимірах. Тобто в кожній книзі, обсягом стандартних 600-700 сторінок, зібрані праці за певний ідейно й історично вмотивований відрізок часу, етап розвитку Автора та об'єднані

вони подібною проблематикою».

«У процесі роботи над виданням мені вдалося знайти кілька статей, невідомих у донцовознавстві, уточнити авторство Д. Донцова щодо кількох творів, уточнити його численні криптоніми і псевдоніми, виявити багато неточностей, які були у відомих бібліографіях його творів, зрозуміло, відредагувати складні й зіпсуті фрагменти текстів. Тож наукове уявлення про спадщину Д. Донцова відтепер набагато розширилося і поглибилось. Якщо дотепер його переважно представляли як такого собі «просто гострого публіциста» (над завуженням сприйняття спадщини Д. Донцова наполегливо працювали його численні ідейні вороги!), то тепер вже для кожного зрозуміло, що був він **оригінальним мислителем-традиціоналістом, геополітиком-концептуалістом, людиною зі своєрідним культурологічним та історіософським мисленням, глибоким теоретиком літератури й естетиком, а насамперед – епохальним журналістом**, який за творчим темпераментом і впливами на розвиток українського суспільства дорівнював Іванові Франкові».

«Багатотомник дав можливість побачити чотири виразні періоди у творчості Д. Донцова, щодо чого були розходження в науковців. А це: 1) соціалістичний 1906–1912 рр., 2) консервативний 1913–1920 рр., 3) волюнта-

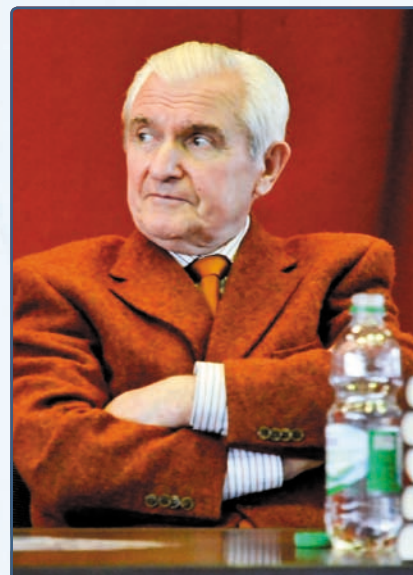
ристсько-націоналістичний 1921–1940 рр. і 4) традиціоналістський 1940–1973 рр., коли змінювалися світоглядні уявлення, ідейні устремління автора. Публікація ранніх соціалістичних статей дала змогу розв'язати міт про «ідеологічну зашореність» Д. Донцова, який поширювали і поширюють його опоненти-ліберали. Навпаки, з цих статей видно, що Д. Донцов постійно виривався з поля соціалістичної ідеології своїм чітким націєзахисним мисленням, він ніколи не був лівим космополітом, сперечався, аналізував, доводив і, зрештою, повністю розійшовся з українськими соціалістами, коли поступово засвоїв більше консервативних та національних ідей від європейських правих філософів (Токвіль, Ренан, Пегі, Лебон, Фереро та ін.). Тобто він не «зрадив» лівих, а закономірно еволюціонував від них управо, коли побачив, що соціалісти готують не всеохопну революцію, в що вірив змолodu, а нову тоталітарну систему управління суспільством».

«Загалом наше видання, поза яким залишилися ще сотні газетних статей Д. Донцова (ми публікували лише журнальні!), увиразнює, якою небуденною особистістю він був, як умів перетворювати слово на зброю, умів розширювати обрії української культури (естетично сформував понад два десятки письменників-вісниківів – Є. Маланюк, Л. Мосендз, О. Бабій, Ю. Липа, О. Ольжич, У. Самчук та ін.), як сміливо виступив речником **національних і християнсь-**

ких ідей в еру наступу лівого матеріалізму і сатанізму, ліберального космополітизму і цинізму. У цьому сенсі **він здійснив інтелектуальний і духовний подвиг**, який нам ще тільки треба буде збагнути і засвоїти».

ОЛЕГ БАГАН про літературного редактора видання ЯРОСЛАВА РАДЕВИЧА-ВИННИЦЬКОГО

«...особливою приємністю і фаховою результативністю була участь у виданні знаного дрогобицького мовознавця Ярослава Радевича-Винницького як літературного редактора. Науковець зумів надати оригінального шарму стилістиці Д. Донцова, уміло адаптуючи до сучасних норм правопису його складний синтаксис, історичну й архаїчну лексику, специфічні галицизми і витворюючи з усього

цього колориту мову нашої літературної традиції. Тож і в цьому філологічному вимірі наше видання є унікальним: вперше український класик виданий за

нормами органічного правоти-
су 1920-х рр.».

Літературний редактор цього грандіозного видання **Ярослав Радевич-Винницький**, автор знакових монографій «Мова і нація», «Україна: від мови до нації», «Етикет і культура спілкування», «Двомовність в Україні: теорія, історія, мововживання», «Лінгвоцид як форма геноциду», «Мовна складова національного буття: Студії з української лінгвонаціології», «Неукраїнці, яким вдячна Україна» – зауважив: «Кожне слово переглянуте, продумане і впорядковане, щоб читач міг правильно зрозуміти це слово. Також я мав зберегти його ідеальний стиль, адже це класика української політології».

СЕНТЕНЦІЇ ДМИТРА ДОНЦОВА

«Вона [ідеологія націоналізму] вважає, що збудження національного патосу і скерування його в два русла: **любви до краю і ненависти до чужини**, – це єдиний шлях для нації. Вона думає, що лише власна незалежність, лише максимальний вияв сил нації забезпечить розв'язання соціального питання. Що лише вільна нація знайде правильну дорогу до своєї експансії навні. Що лише вільна нація знайде найліпшу форму своєї внутрішньої організації. Вона вірить, що...ітиме лише під гаслом воюючого націоналізму. [...] Що без нього з наки-

нутим чужинцями ідеалом у сфері культурної, соціальної і політичної творчості нація звиродніє і знидіє. Звідси відмежовуємося ми від соціалізму, монархізму і демократичного провансальства як від доктрин, які не хоронять націю від отруйних впливів чужої віри, і, зменшуючи її відпорну силу навні, гальмують кристалізацію окремого осередку національної волі на Україні» («Що таке націоналізм?»).

«Росія – то **філософія заздрісних невдач**» («Росія чи Європа?»).

«...філософія москаля є **філософією кволих**, так се через те, що сама ця раса, мимо своїх періодичних пугачовщин, є **раса кволих, народ – плебей, який ненавидить усіх сильних і все сильне**» (Там само).

«...не треба ніколи недооцінювати того **політичного капіталу**, яким є **єдність і політична свідомість нації**. Лише через цю єдність і політичну свідомість фін-

ського народу російський царат досі не може похвалитися реальними здобутками у своїй боротьбі з маленькою нацією» («Сучасне політичне положення нації і наші завдання»).

«Коли почуття відповідальності перед нащадками для нас не є порожнім звуком, то стережімося, аби вони, згадуючи нас, не паленіли зі встиду. Аби прокляття їх не впало на нашу пам'ять! Аби не сказали з погордою: велика хвиля застала малих людей!» (Там само).

«Найбільше гнітять того, хто найменше вимагає» (Там само).

«Все діло в двоїстості національної психіки сучасного українця, яка робить із нього раба чужих ідеологій» («Модерне москвофільство»).

«...головним чинником історії є не боротьба інтересів різних суспільних груп, лише боротьба ідей» (Там само).

3 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ ДОКТОРОМ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРОМ, ЗАВІДУВАЧЕМ КАТЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. ІВАНА ФРАНКА **ВІКТОРОМ МОЙСІЄНКОМ** ІЗ ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ПРАЦІ **ВАСИЛЯ НІМЧУКА**

Мовна свідомість моделює етнічну й навпаки – етнічне самоусвідомлення зумовлює самоусвідомлення своєї мови як окремої. Тому можна твердити, що конкретна етнічна мова, мова певного народу має такий же вік, як його етнічна самосвідомість.

Василь Німчук

Презентовано працю «Хрестоматія з історії української мови X–XIII століття» (2015), яку уклав доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, видатний історик мови **Василь Німчук**. Представив працю один із рецензентів хрестоматії та учень мовно-історичної школи Василя Німчука професор **Віктор Мойсієнко**.

Це перше у вітчизняній медієвістиці найповніше зібрання пам'яток української мови найдавнішого періоду (X–XIII ст.), значну частину яких опубліковано вперше. У коментарях до кожного тексту подано стислі відомості: зазначено першодрук, фотокопія чи пізніші наукові видання, де зберігається. **Василь Німчук** у передмові до «Хрестоматії» зазначив: «Наша праця є першою книгою багатомногого проекту «Історія української мови. Хрестоматія», яка охоплює давній період розвитку структури (системи) нашої мови від X-го до XIII ст. Деякі тексти публікуємо вперше. Матеріал у ній подано в хронологічному порядку за століттями: X, XI, XII, XIII ст., без розподілу пам'яток

за функціональними стилями [...]». У нашій книзі користувач знайде найдавніші українські вкраплення або запозичення в інішомовних неслов'янських пам'ятках, українські елементи у старослов'янських текстах, переписаних, переклада-

них або створених у Київській Русі, оригінальні давньорусько-українські твори різних жанрів і стилів, живомовні написи X–XIII ст. на різноманітних речах, зокрема на стінах храмів».

«Уже готуються до публікації другий том «Хрестоматії», що охоплює пам'ятки XIV–XV ст., який уклала Г. В. Воронич, і третій том її, котрий містить матеріали XVI–XVII ст., котрі опрацювала І. П. Ченіга».

ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ ВАСИЛЯ НІМЧУКА

Народився 6 липня 1933 року в селі Довге на Закарпатті.

Видатний мовознавець, директор Інституту української мови (1998–2008 рр.), завідувач відділу історії мови Інституту української мови НАН України, член-кореспондент НАН України, засновник та головний редактор наукового журналу «Українська мова» (від 2001), основний рушій відновлення українського правопису 1929 року як «реалізації природної потреби повернути українській мовній системі її первісне обличчя, що є, зрештою, громадянським обов'язком сучасного українського філолога» («Ва-

силь Німчук. Бібліографія вчених України, К., 2008, с. 31). Саме під керівництвом **Василя Німчука** розроблено проект правопису 1999 року, який використовуємо в цьому виданні. Лавреат премії ім. І. Огієнка.

Дослідник-класик давньоруськоукраїнської та старослов'янської мов, історії діалектів української мови, історії української літературної мови, історії українського мовознавства (зокрема середньовічного та ранньомодерного), сакрального стилю української мови, історії ук-

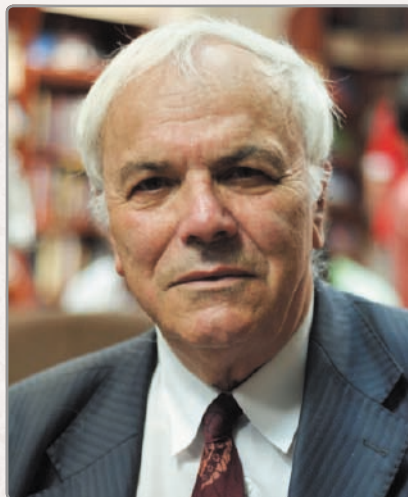
раїнського правопису, ономастики тощо.

Автор монографій «Староукраїнська лексикографія в її зв'язках з російською та білоруською» (1980), «Мовознавство на Україні в XIV–XVII ст.» (1985), «Давньоруська спадщина в лексичі української мови» (1992), «Проблеми українського правопису ХХ – початку ХХІ ст.» (2002), автор розлогого розділу «Походження української мови» в колективній праці «Етнічна та етнокультурна історія України» (т. 1, 2005), співавтор книг «Жанри і стилі в історії української мови» (1989), «Словник гідронімів України» (1979).

Один із авторів чотиритомної «Історії української мови» (1978–1983): «Історія української мови. Морфологія» (відп. ред. 1978), «Історія української мови. Фонетика» (1979), «Історія української мови. Синтаксис» (1983), «Історія української мови. Лексика і фразеологія» (1983). У томі «Морфологія» В. Німчук уперше в східнослов'янському мовознавстві детально опрацював історію українських прислівників, прийменників, часток і вигуків. За створення цієї фундаментальної праці разом із М. Жовтобрюхом та А. Грищенком нагороджений премією **І. Франка**.

Підготував до видання та дослідив низку пам'яток української мови, зокрема «Лексис...1596» (1964) і «Грамматику словенську» (1980) Лаврентія Зизанія, «Лексикон словенороський» Памва Беринди (1961), «Синоніму славенороскую» (1964), «Лексикон латинський» Єпіфанія Славинецького та «Лексикон словено-латинський» Єпіфанія Славинецького й Арсенія Ко-

рецького-Сатановського (обидві 1973), підготував до видання текст «Слова о полку Ігоревім» і примітки до нього (1977), «Грамматику слов'янську...» Мелетія Смотрицького (1979), дослідив і опублікував «Київські глаголичні листки» (1983), уклав хрестоматію «Історія українського правопису: XVI–XX ст.» (2004), дослідив мову творів Василя Довговича, Олександра Духновича, мовознавчу спадщину Олексія Павловського, Агатангела Кримського, Павла Білецького-Носенка ...

Василь Німчук

Василь Німчук ініціював видання найвизначнішої української пам'ятки Пересопницького Євангелія 1556–1561 рр. (2001), Євсевієвого Євангелія 1283 року (2001), Добринського Євангелія 1164 року, Четві Мінеї 1489 року, Нового Завіту в перекладах В. Негалевського 1581 року та П. Морачевського (1860–1865).

Наш із Віктором Мойсієнком Учитель заповів: «Працюйте з пам'ятками! Не обмежуйтеся матеріалами історичних словників; для історика мови вони – згубні, бо фактично атрофують всяке бажання брати до рук давні тексти».

Під час презентації хрестоматії професор **В. Мойсієнко** зазначив:

«З 2014 року ми активно почали готувати цю книгу. Вона вийшла коштом Наукового товариства ім. Т. Шевченка у США накладом 200 примірників...»

Надзвичайно непросто було, адже сім шрифтів використано, повністю збережено, як переписувач Остромирового Євангелія Григорій писав пером у 1056 році. Відтепер ні для німецького професора, ні для болгарського, ні для грецького нема переешкоди, щоб використовувати ці тексти. Ця хрестоматія довгоочікувана, вкрай необхідна для україністики, для нашої держави. Ми довели ось таким науковим виданням, що Київська Русь мовно вже була оприявлена як українська».

«Звісно, в цій хрестоматії тексти не українською мовою, а церковнослов'янською – тогочасною, принесеною староболгарською мовою. Але помилки писарів у цих текстах переконливо доводять, що так міг помилитися тільки, наприклад, поліщук, гуцул чи закарпатець [...].»

Чому саме від Х століття? Бо саме від Х століття походять відомі тексти, в яких виявлено українські особливості».

«...в радянські часи про українську чи білоруську мову в контексті Х–ХІ ст. говорити не можна було – розстріл. Відповідно до імперського канону, не міг бути текст того часу написаний ані білоруською, ані українською, їх, бач, не було. А російська була...».

«Саме після видання таких книг Київська Русь йде з-під ніг Москви. Так розбиваються міти і скрепи – правдою, в цій ситуації мовознавчою науковою правдою».

«Проглянувши 212 пам'яток різного обсягу, ми зробили різочий висновок: у мовному

плані для українців XV–XVII ст. сусідів-москвинів нібито не існувало, то була наче якась чорна діра. Ніде – в жодному тексті жоден росізм не представлений. На відміну від полонізмів, чехізмів, германізмів, тюркізмів та ін.»

ВІКТОР МОЙСІЄНКО

презентував також свій підручник *«Історична діалектологія української мови. Північне (поліське) наріччя»* (2016). Це перше навчальне видання, базоване на окремому говорі в діяхронії, головне завдання якого пояснити походження національної мови через формування її діалектів.

ПРО АВТОРА

Народився 3 квітня 1966 року в селі Мелені Коростенського району Житомирської області. Закінчив 1990 року філологічний факультет Житомирського державного педагогічного університету (спеціальність «українська мова і література»). Докторську дисертацію *«Північне наріччя української мови у XVI–XVII ст. Фонетика»* захистив 2006 року (науковий консультант – проф. В. Німчук). Головний редактор фахового наукового збірника *«Волинь-Житомирщина»*. Коло наукових зацікавлень – синхронна та діяхронна діалектологія, питання українського діалекто- та плотогенезу, функціонування ук-

раїнської літературно-писемної мови в різні часові періоди.

Основні праці: *«Мелені. Історико-лінгвістичний нарис»* (1998), *«Поліська лексика народної медицини та лікувальної магії»* (у співавторстві з М. Никончуком, О. Никончуком) (2001), *«Фонетична система українських поліських говорів у XVI – XVII ст.»* (2006), *«Про південноукраїнський ікавізм та поліські дифтонги»* (2007); упорядкував і видав низку історичних пам'яток: *«Гісторія Г. Граб'янки. Літопись краткій»* (2001), *«Актова книга Житомирського гродського уряду 1611 року»* (2002), *«Акти Житомирського гродського уряду: 1590 р., 1635 р.»* (у співавторстві, 2004), *«Герасим Смотрицький. Ключ царства небесного»* (разом із В. Німчуком, 2005), *«Луцька замкова книга 1560–1561 рр.»* (у співавторстві, 2013), *«Поліські замовляння»* (1995).

СЕНТЕНЦІ ВАСИЛЯ НІМЧУКА

(цитати за монографією **Трини Фаріон** *«Суспільний статус староукраїнської (руської) мови у XIV–XVII століттях: мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива»* (відповід. ред. **В. Німчук**) (2015):

Історію української мови *«не можна зводити тільки до вивчення процесу розвитку структурних рівнів, бо ніколи не одержимо справжньої картини нашої глотогенези. Лише комплексне вивчення проблеми – історії лінгвальної системи, історії етноге-*

нези й загальної історії народу – призведе до справді обґрунтованих, об'єктивних наукових висновків».

Якби ж Острозьку Біблію надрукували українською мовою, а не церковнослов'янською, *«то ми, можливо, пішли б подібним шляхом, як поляки, чехи».*

«Давньоруська (давньосхіднослов'янська) мова не розпалася, бо вона монолітною ніколи не була: розпалася, розсипалася велика держава».

«...староукраїнська мова наступних віків була прямим та органічним розвитком тієї писемно-літературної мови, що була виплекана в добу Київської Русі на півдні держави, коли вона (літературна мова) переживала перший етап своєї історії».

«Сукупність наріч (діалектів, говорів, говірок) є мовою, коли носії його усвідомлюють як щось таке, що притаманне тільки їм, вважають себе окремим етносом».

«Етнічне обличчя нашої культури остаточно моделювали дві мови – українська писемно-літературна та церковнослов'янська української редакції».

Презентували в рамках проєкту «Від книги до мети» іще одну книгу Василя Німчука – збірку *«Отче Наш»*, де докладно висвітлено історію виникнення молитви, її текстуальних трансформацій, а також традиції українських перекладів.

1 ГРУДНЯ 2016 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ ДОКТОРОМ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРОМ

ЯРОСЛАВОЮ МЕЛЬНИК

Нехай же йде війна та своїм ходом,
Як повинь розгулявшись по верх поля,
Хай розраховується тут і труду свого плодом,
І кровію дітей своїх народ з народом,
Поки достигне плід – велика добра воля!

Іван Франко

Писати тепер про духовну катастрофу письменника останніх років життя незрівнянно важче, аніж на початку моєї дороги до нього.

Ярослава Мельник

У рік 160-ліття від дня уродин Івана Франка і 100-літнього відходу генія у вічність презентовано монографію **Ярослави Мельник** «...І остання часть дороги (Іван Франко в 1908–1916 роках)», видання друге, виправлене і доповнене (2016). Про що ця ґрунтовна і трепетна книга: «Про «найстрашніший», за означенням самого Франка, рік у його житті – 1908-й, про поета в дні Першої світової війни, про біографічну зумовленість його творчої спадщини, залежність її від життєвої основи, від особливостей психофізичної структури особистості автора. [...] без осмислення болісної драми Франкового життя на схилі віку, складної природи його душевного світу не увійти в непростий світ його творчості смеркальних років, не зрозуміти взаємин із багатьма сучасниками, зрештою, не збагнути до кінця величі Франка як людини на цій хресній дорозі життя, незбагненної сили могутності його духу...», – Ярослава Мельник. У презентації взяв участь художник, дизайнер книги Роман Скиба, що так блискуче органічно й зворушливо допасував Франкові світліни до авторського тексту.

ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ

Ярослава Мельник – доктор філологічних наук, професор Українського католицького університету (Львів), ректор Українського вільного

університету (Мюнхен, 2012–2015). «Історія української літератури ХІХ – поч. ХХ ст., зокрема франкознавство, давнє українське письменство, апокрифи, порівняльне літературознавство... Так зазвичай окреслюю коло своїх наукових зацікавлень. Утім, цей ряд можна зредувати лише до студій Франка, позаяк усі мої просторіші наукові сюжети дотепер, якщо не безпосередньо експлікували франківську тематику, то значною мірою були натхненні Франком. Сьогоднішні та й, сподіваюсь, майбутні теж», – так окреслює коло своїх студій Ярослава Мельник.

Народилась у с. Годвишня Городоцького району Львівської області. Закінчи-

ла українське відділення філологічного факультету Львівського університету ім. Івана Франка. Працювала у Львівському літературно-меморіальному музеї Івана Франка, відтак у відділі української літератури Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (молодшим науковим співробітником, старшим науковим співробітником, зав. відділу української літератури (до грудня 2011 р.). Ректор Українського вільного університету в Мюнхені (2012–2015). Зараз – завідувач катедри філології Українського католицького університету.

І кандидатська, і докторська дисертації присвячені Іванові Франку: «Іван Франко в 1908–1916 рр. Проблема наукової біографії» (кандидатська дисертація), «Апокрифіка Івана Франка. Проблема рецепції і трансформації» (докторська дисертація). Авторка кількох монографічних досліджень: «З останнього десятиліття Івана Франка» (1999), «Іван Франко і biblia aprosrypha» (2006), «Іван Франко. Благовіщення. Порівняльний дослід біблійної теми» (2009), збірника «Апокрифи і легенди з українських рукописів у дзеркалі критики» (2001),

численних наукових статей.

Звідки таке вростання у Франка – визначила сама дослідниця: «Насамперед мене «франкізував» Музей Івана Франка у Львові, де я працювала після закінчення української філології Львівського університету імени Івана Франка. Перегородом «франкізація» продовжилася у відділі української літератури Інституту українознавства імени І.Крип'якевича Національної академії наук України. Відтак – в Інституті франкознавства Львівського національного університету імени Івана Франка. Є ще одна причина мого звернення до Франка. Осмислення творчого космосу митця, безлічі тих текстів і контекстів, на які він був «приречений» через свій універсалізм, було для мене, з одного боку, кажучи словами Франка, «цікаво для розуму». З другого – продиктоване розумінням потреби заповнення «білих плям» у франкознавстві.

Саме ці два чинники зумовили вибір моїх ключових дослідницьких ліній, серед яких студії над останнім десятиліттям Франка, його апокрифікою, рецепцією апокрифів в українському письменстві назагал. І зараз мені «цікаво для розуму» осмислювати сторінки біографії Франка, у тому числі пошукувати оптимальні дослідницькі стратегії для творення моделі письменницької біографії, так само, як і відшукувати «сліди» апокрифів у текстах українських книжників різних епох. Чи будуть зреалізовані ці задуми в нових монографічних студіях? Час покаже. Хотілось би сподіватися, що так».

РОЗМИСЛИ АВТОРКИ ПРО ІВАНА ФРАНКА

«Сорокаліття творчості Франка – це не тільки парад-

ні заходи, тоді було започатковане осмислення його творчості, тоді з'явилися дуже гарні статті про нього. Наприклад, дуже цікаву розвідку «Франко – поет національної честі» опублікував Симон Петлюра – вона для мене теж була відкриттям, зокрема й самого Петлюри як літературного критика».

«...чи мають право Франкові поезії двох останніх років життя – ті правдиві «діти страждання», досі сховані від світу, на публікацію, а не лишень увагу його біографів? Гадаю, повинно бути опубліковане все з поетичного доробку митця (та й не лише поетичного), не минаючи «ніже тії титли, ніже тії коми», бо навіть ті вірші, які не належать до високої царини мистецтва, є неоціненними причинами для пізнання постаті І. Франка на схилі віку, його складного психологічного й творчого феномена. Власне, публікація у 52 із Додаткових томів до виданого в 1976-1986 рр. Зібрання творів Івана Франка у п'ятдесяти томах корпусу невідомих чи маловідомих поезій 1914-1916 рр. і додає ті нові, дуже присутні, штрихи для збагнення «остатньої частини дороги» письменника».

«...основний патос Франкових поезій воєнної пори («Інвазія», «Царські слова», «Муж довір'я», «Пригода в Підбужжі», «Донець – козак молодий», «Два столівники») становить викриття «злобних», «загребущих рук» російського самодержавства, великодержавних претензій російського імперіялізму, розбою, який чинила російська адміністрація і армія в Галичині, прикриваючись месіянською ідеєю мітичного «руського народу Галичини».

«Обидва Франкові сини – Петро і Тарас – були на фронті, Петро вступив добровольцем до Українських Січових Стрільців у перші дні війни. Там він зустрівся зі своїми шкільними приятелями – Євгеном Коновальцем, Андрієм Мельником та іншими. У лавах січовиків Петро стає пластуном-розвідником, а за відвагу у бою під Семаковцями Петро навіть отримав найвище царське відзначення. Старший син Тарас, учитель гімназії, служив поручником в австрійській армії. 1939 року, коли знову прийшли «визволителі» до Львова, Петро Франко став депутатом Верховної Ради, згодом його зробили директором музею Івана Франка (відкрили в жовтні 1940 року), а 1941 року енкаведисти схопили Петра і кудись забрали. Звідтоді його ніхто не бачив...».

Мовиш: «Нині інші війни». Ну, то іншу зброю куй, Ум гостри, насталою волю, Лиш воюй, а не тоскуй! Лиш борися, не мирися, Радше впадь, а сил не трать, Гордо стій і не корися, Хоч пропадь, але не зрадь! Кожний думай, що на тобі Мільйонів стан стоїть, Що за долю мільйонів Мусиш дати ти одвіт («Великі роковини», 1898).

9 ЛЮТОГО 2017 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ ДОКТОРОМ БОГОСЛОВ'Я І ЛІТУРГІКИ, ПРОФЕСОРОМ, ЛАВРЕАТОМ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ, ЗНАМЕНИТИМ ПЕРЕКЛАДАЧЕМ ОСТРОЗЬКОЇ БІБЛІЇ

РАФАЇЛОМ ТУРКОНЬКОМ

*Прошу вас! Працюйте для свого народу!
Пам'ятайте: нас Господь Бог зробив українцями не на те,
щоб ми йшли гноїти чужу землю, щоб ми працювали на чужу науку,
а для того, аби підняли своє.*
о. Рафаїл Турконяк

П'ять років тому о. Рафаїл Турконяк уже був гостем нашого проекту, де презентував грандіозний переклад **Острозької Біблії**, за що здобув Шевченківську премію (2007). Сьогодні професор представляє новий і багатий доробок: **Біблія, переклад з єврейських текстів** (2013), **Новий Завіт, міжлінійний текст** (2013), **Словник грецької біблійної мови** (2016), **Мінея, переклад Служб вечірні всього року** (2016), **Октоїх, переклад Служб вечірні вісьмох гласів** (2016), **П'ятикнижжя і Псалми та Притчі**, сучасний переклад з давньоєврейської мови (2016). Подиву гідний і неосяжний доробок!

ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ.

Рафаїл (у світі Роман) **Турконяк** народився 7 травня 1949 року в Манчестері у Великобританії. Монах Студитського Уставу монастиря св. Теодора Студита в Гроттаферраті. Середню освіту здобув у Папській малій семінарії

в Римі (1960–1966), відтак студював філософію і теологію в Папському Урбанському університеті (1966–1972) і славистику в УКУ в Римі (1969–1972). Доктор богословських наук за працю *«Літургія наперед освячених Дарів за обрядом Української Церкви»* (1975), спеціалізація в літургії; *«Поняття Церкви в Мінеях Четїїх митр. Дмитра Туптала Ростовського»* (1977), спеціалізація еклезіології. У липні 1975 року Глава УГКЦ бл. п. Патріарх Йосиф Сліпий доручає перекласти Біблію зі слов'янського тексту.

4 квітня 1991 року приїздить в Україну як секретар Глави УГКЦ Патріярха Мирослава-Івана кардинала Любачівського. З вересня 2006 року професор Національного університету «Острозька академія».

Основні праці: *«Літургія наперед освячених Дарів за обрядом Української Церкви»* (2001), *Острозька Біблія*, український переклад (2007), *Острозька та Єлисаветівська Біблія у порівнянні. Книга Буття* (2009), *Єлисаветівська Біблія та її джерела. Книга Буття* (2009), *Святе Письмо. Три паралельні тексти: ста-*

роєврейський, грецький, латинський (П'ятикнижжя Мойсея) (2009) та ін. Зараз професор працює над старослов'янсько-грецько-латинсько-українським словником.

РОЗМИСЛИ ПРОФЕСОРА

«...об'єднання всіх Церков – то питання не церковне, а політичне. Проблема в тому, що хто є на горі, не хоче спуститися вниз. Якби залежало від людей, то давно була б єдина Церква. Нас ділять штучно. Вважаю, що то справа влади і грошей».

«Для дослідника обов'язкове знання трьох мов: грецької, латинської і арабської, які потрібні для того, щоб досліджувати і добре знати нашу історію, а не переписувати те, що нам понаписували чужинці».

«Взагалі в біблеїстиці вважають, що кожних 15-20 років має виходити новий переклад, бо наша мова міняється».

«Пам'ятайте! Бог нас поставив на цій землі власниками цієї землі».

«Біблію читати треба так, як вам подобається. Біблія не одна книга, а сукупність багатьох, які були створені 1300–1800 років до н.е. і аж до часів Христа. Це величезний відтинок, тому кожна книга інша».

«Святе Письмо – то не книга історії світу, це книга взаємин Божого народу з Ним. Так. Там є багато історичних фактів, але вони показують, як Бог провадив людство і як людство Йому відповідало».

«Спокуси постійно є, завжди були і будуть, бо Гос-

подь хоче знати, які ми, чи будемо Йому служити завжди, чи як тільки нам добре».

«Я українець, для мене Україна – моя країна. Я вважаю, що мушу працювати на свій народ. Для мене Україна – найгарніший край. Такої другої країни немає ніде на світі! Тому я не дивуюсь, що москалі хочуть з нас шкуру здерти. Але ми їм не дамо. Ми встояли вже 15 тисяч років, встоїмо стільки, скільки треба».

«Любов до ближнього того від нас вимагає – щоб ми дбали про той народ, в якому ми народилися і який нас виростив».

16 БЕРЕЗНЯ 2017 РОКУ

ЗУСТРІЧ ІЗ ДИТЯЧОЮ ПИСЬМЕННИЦЕЮ,
ПЕДАГОГОМ, ГРОМАДСЬКОЮ ДІЯЧКОЮ
ЛАРИСОЮ НІЦОЙ

*Дитяча література –
це дуже серйозне завдання.*

Лариса Ніцой

Презентовано книжки для дітей **Лариси Ніцой**, зокрема, найновішу казку про найзлободеннішу подію в нашій країні – про війну, брехливо й маніпулятивно обізвану цією гібридною владою АТО, «**Незламні мураші**». Це алегорична історія про народ мурашів, який мужньо бореться із сусідськими нібито братніми мураками. В історії-казці яскраво й показово пояснено дітям, чому, заради чого і з ким б'ються українці в нинішній неоголошеній війні Росії з Ук-

раїною. А ще казку створено, щоб додати і дорослим, і дітям віри в себе й нашу спільну перемогу.

**ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ
та ГРОМАДСЬКА
ДІЯЛЬНІСТЬ**

Лариса Миколаївна Ніцой народилася 17 березня 1969 року на Кіровоградщині, закінчила Кропивницький національний педагогічний університет ім. В. Винниченка (спеціальність «українська мова і література»), викладала в Кіровоградській школі № 10 українську мову та літературу. Разом із роди-

ною переїхала до Києва. Працювала у Верховній Раді України помічником-консультантом народного депутата. Зараз провадить громадську, педагогічну та літературну діяльність. Член координаційної ради зі застосування української мови у всіх сферах життя при Міністерстві культури. Вивчає мовно-освітню проблематику в країнах Європи.

Твори для дітей: «*Казка про славного Орленка*» (присвячена річниці загибелі В. Чорновола, 2001), казкова повість «*Пригоди лисеняти Бума*», I частина (2006), «*Як хом'ячок друзів шукав*» (2008), казкова повість «*Невигадані історії про звіряток-друзьток*», I частина (2009), «*Казка про Українське Щастя*» (2009), «*Ярик і дракон*» (2010), казкова повість «*Невигадані історії про звіряток-друзьток*» (2012, видання друге), «*Ярик-векалка*» (2012), «*Ярик і рогатий Мі*», «*Страшне страховисько*» (2013, увійшла в нову чи-

танку для початкової школи), «Мій Блек», «Неслухи і вередулі» (2014), «Зомба або історія про милосердя», «Павлусь і Павлінка» (2015), «Дві бабуськи в незвичайній школі або скарб у візку» (2016).

Ініціаторка щорічного круглого столу «Книга на захисті дитячої душі», присвяченого Міжнародному Дню захисту дітей, святкування в Україні Всесвітнього дня письменника, першого письменницького флеш-мобу в Україні «Читаємо дітям». Організаторка Всеукраїнського руху «Дорослі читають дітям», Всеукраїнської акції «Почитай мені, татку!», Всеукраїнської хвилі «Дорослі читають дітям». Автор серії уроків для загальноосвітніх шкіл «Бібліотечний урок веде письменник».

Дипломант міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова» (2007), лавреат Всеукраїнської літературної премії «Гілка золотого каштана» в галузі соціальної прози (2014), Людина року за версією газети «День» за створення феномену в освітньому процесі (2016).

РОЗМИСЛИ ПИСЬМЕННИЦІ

«...коли презентуєш дитячу книжку тільки для дитини – це неповна віддача. Тому що суть, ідею, яку вкладаєш у книжку, ти насправді хочеш донести до

дорослого, щоб він своєю чергою доніс до дитини.

«...першочергове в дитячих книжках – якраз малюнки, а вже потім текст».

«Насправді, всі мої казки – це реальні події. Прототипами і натхненниками головних героїв були і мій син Ярослав, і донька Леся. І я завжди намагаюсь у своїх книжках зберегти присутність родини. Навіть якщо не виписаний персонаж батьків, вони завжди десь присутні, хоча б у малюнках».

«Читати в наш час особливо важливо. Ніщо так не розвиває критичного мислення, як читання. А саме критичного мислення не вистачає нашому суспільству. Людина, яка критично мислить, ухвалює правильні рішення: в магазині, на роботі, в родині, на виборах. Тобто від читання залежить правильність вибору, а значить і якість життя людини» (ВО «Свобода», 5-11 січня 2017 р. «Мова національної меншини – як сольфеджіо: власним коштом і після уроків»).

«Якщо ж дитина справді не читає, нехай дорослий дасть чесну відповідь, коли він сам читав?» (Там само).

«Книжка – це як друг, як половинка в коханні. Треба знайти СВОЮ книжку, знайшовши, читати подібні, щоб дитина увійшла у смак. І швидкість тут до нічого. Смакуйте книжкою, як десертом» (Там само).

27 КВІТНЯ 2017 РОКУ

ЗУСТРІЧ З ІСТОРИКАМИ ІВАНОМ ХОМОЮ,
ТА МИКОЛОЮ ПОСІВНИЧЕМ

*Спротиви, які зустрінемо на нашому шляху, будуть велетенські.
Бо ж віднова Соборної Української Держави сама собою
однозначна з ліквідацією московської імперії,
як і польського історичного імперіялізму.*
Евген Коновалець

*Свідомість, що з нами Бог – це найпевніша і найбільша поміч для нас усіх,
зокрема для всіх борців і страдників українського визвольного змагання.*
Степан Бандера

Презентовано унікальні і дуже злободенні видання з серії «Українці. Історія нескорених» («Клуб сімейного дозвілля») про провідників української нації, найяскравіших творців і очільників українського націоналістичного державницького руху **ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ** та **СТЕПАНА БАНДЕРУ**: Іван Хома «Євген Коновалець» (2016), Микола Посівнич «Степан Бандера» (2015).

ЖИТТЄПИС

ІВАН ХОМА – кандидат історичних наук, доцент катедри історії України та етнокомунікацій Національного університету «Львівська політехніка». Наукові інтереси: військово-політичні процеси Української національної революції, постаті Євгена Коновальця (1891–1938) та Юліяна Лаврівського (1819–1873).

Народився 16 лютого 1981 р. в місті Львові. Закінчив історичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка. Захистив дисертацію на тему «Військове формування Січових Стрільців у боротьбі за державність в 1917–1919 рр.». Серед нещодавно виданих – монографія «Історія військового формування Січових стрільців. 1917–1919 рр.» (2016).

МИКОЛА ПОСІВНИЧ

– кандидат історичних наук, один із засновників Центру досліджень визвольного руху, президент Благодійного фонду «Літопису УПА» ім. В. Макара. Співпрацює з «Видавництвом Літопис УПА».

Народився 2 грудня 1980 р. в с. Вошанці Самбірського району Львівської області. Закінчив історичний факультет Львівського на-

ціонального університету ім. І. Франка. Працював молодшим, відтак старшим науковим співробітником у відділі визвольних змагань Львівського історичного музею, у Меморіальному музеї генерала-хорунжого УПА Романа Шухевича, молодшим науковим співробітником відділу новітньої історії Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Досліджує націоналістичний рух, вивчає діяльність Степана Бандери, Романа Шухевича та інших діячів.

Захистив кандидатську дисертацію на тему «Воєнно-політична діяльність ОУН в 1929–1939 рр.». Член редколегії наукового збірника «Український визвольний рух» (№ 1–3), редакційної ради «Літопис УПА. Нова серія» (з 2010 р.), редколегії наукового видання «Дмитро Донцов. Вибрані твори: у 10 томах» (з тому 3, 2012 р.).

Основні праці: «Нескорений командир» (2007, 2008), «Степан Бандера – життя, присвячене свободі» (2008), «Воєнно-політична діяльність ОУН в 1929–1939 рр.» (2010), «Життя на тлі історії ОУН: Білас і Данилишин» (2012), П. Лепісевич, М. Посівнич «Національні сили в розбудові державності Карпатської України в 1938–1939 роках» (2014), Я. Дашкевич, В. Кук, В. Бойко, М. Посівнич «Про генерала Тараса Чупринку (Романа Шухевича)» (2006).

Упорядник і редактор 16 книг календаря Літопису УПА на 2004–15 рр. та про Степана Бандеру на 2009 рік, автор 6 брошур і понад 140 статей.

Лавреат Обласної премії ім. Героя України Степана Бандери Львівської обласної ради в номінації «Політична діяльність» (2013).

СЕНТЕНЦІЇ І РОЗМИСЛИ
про покоління
НАЦІОНАЛІСТІВ-
ДЕРЖАВНИКІВ

«Як знаєте, мої друзі, я не є приятелем гомінких слів. Я не знаю, чи і наскільки нам пощастить розвинути діло, за яке ми отут прийнялися. Це залежатиме від праці, зусиль, послідовності і жертовності нас усіх. І це залежатиме від того, наскільки ми нашу справу зуміємо зробити зрозумілою всьому українському громадянству. Отже, сьогодні надто швидко казати, що, покликаючи до життя нашу Організацію, ми вже тим самим довершили велике діло або що наша Організація обов'язково призначена бути великою. Але одне знаю напевно: доба, в якій живемо, безмірно велика. Це одна з тих революційних епох, які простягаються на цілі десятиліття і в якій кується новий світ і нова людина. У великій світовій драмі наших днів ми маємо до вибору: або бути творцями, або жертвами історії. Сьогодні ми поки що тільки окреслили наші завдання і прийняли добровільні зобов'язання. Але це ще не осяг. Бо ж мусимо собі ще раз коротко усмисловити і величину цього нашого зобов'язання: мобілізуючи і спираючись на широкі народні маси, мусимо, ведучи їх, боротися і добитися віднови Самостійної Соборної Української Національної Держави на всіх просторах життя українського народу. Як учить нас досвід цілих українських поколінь, можемо цього досягнути тільки революційними, ніколи ж еволюційними шляхами» (Є. Коновалець, промова на епохальному установчому

Конгресі українських націоналістів 28 січня–3 лютого у Відні 1929 року, на якому взяло участь 30 представників, 4 з яких були з Галичини; **І. Хома**. Євген Коновалець, с. 218, 223–224).

Про вбивство П. Судоплатовим **Е. Коновальця** 23 травня 1938 року: «ОДПУ-НКВС реалізувало операцію з ліквідації людини, котра

створила та очолила найсильніше українське військово-політичне представництво міжвоєнної доби, потенціал якого, попри частково досягнуту радянськими спецслужбами дестабілізацію, був продемонстрований у роки Другої світової війни. Адже націоналістичний рух за самостійну, суверенну та соборну Україну спромігся сформувати багатотисячну Українську Повстанську Армію» (Там само, с. 248).

«На Другому великому зборі (31 березня – 3 квітня 1941 року – І. Ф.) було ухвалено устрій, програму й символіку ОУН. Затверджено привітання «Слава Україні», «Героям слава!», червоно-чорний організаційний прапор та один із найголовніших постулатів українського визвольного руху «Свобода народам – свобода людині» (М. Посівнич. Степан Бандера, с. 130).

«Якщо завтра на зміну большевизмові прийде інша

форма російського імперіялізму, то він так само насамперед звернеться всіма своїми силами проти самостійності України, на її поневолення. Російський народ, як і досі, буде нести той імперіялізм, робитиме все, щоб тримати Україну в поневоленні. На це виразно вказує стан політичної думки і настанова російської маси, всіх російських політичних середовищ, як і комуністичних, так і антибольшевицьких. У всіх них живе крайня ворожість супроти ідеї державної окремішності, суверенності України» (Степан Бандера, див. Ірина Фаріон. «Степан Бандера: практик, теоретик, містик націоналістичного руху», 2009, с. 27).

«На початку 30-их років ОУН складалась фактично з кількох сотень студентів і кількох старшин, ветеранів. ...На кінець 30-их років в ОУН входило близько 20 тисяч осіб. У період Другої світової війни, за різними даними, до пів мільйона осіб брали участь у русі й активно воювали» (Микола Посівнич).

«Саме від дня своєї смерті (15 жовтня 1959 року – І. Ф.) Бандера стає ще страшнішою зброєю. З Бандери-людини він перетворився на Бандеру-міт, до якого кожен мріє доторкнутися. Досі ним лякають, про нього всі говорять, його іменем називають українців, Бандера є учасником всіх виборчих кампаній та історичних дискусій» (Микола Посівнич).

«Коли дивишся на обличчя сучасного українського політикуму – практично не зустрічаєш постатей такого рівня. Тому-то нині нам настільки складно будувати державу...» (Іван Хома).

8 ЧЕРВНЯ 2017 РОКУ

**ЗУСТРІЧ ІЗ ЗАСТУПНИКОМ ГОЛОВИ ВО «СВОБОДА», ДИРЕКТОРОМ АНАЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ
«УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ», КЕРІВНИКОМ ФРАКЦІЇ
ВО «СВОБОДА» У КИЇВСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ ЮРІЄМ СИРОТЮКОМ
ТА ЖУРНАЛІСТОМ-ІСТОРИКОМ, ФІННО-УГРОЗНАВЦЕМ
РОСТИСЛАВОМ МАРТИНЮКОМ**

*Куди не добрався Бандера – через марші й ідеї –
там запанував «руській мір».*

Юрій Сиротюк

Вибір у повсякденні мови окупанта означає війну.

Ростислав Мартинюк

Презентовано четвертий збірник «**Бандерівських читань**» (наукові, науково-публіцистичні та політичні розвідки націоналістичного спрямування), що відбулися 2017 року в лютому в Києві під загальною темою «**Як завершити національну революцію?**» та книгу експертної дискусії «**Як облаштувати Росію?**» (проект аналітичного центру УССД, керівник **Юрій Сиротюк**, і товариства «Ерзянь Вал», співголова **Ростислав Мартинюк**; вид-во «Астролябія»).

ЮРІЙ СИРОТЮК

про ідею та суть

«Бандерівських читань»:

«У розпал Революції Гідності, у день уродин Степана Бандери, ми, свободів-

ці, вивісили великий портрет Провідника на приміщенні Київради. Але дуже скоро нас змусили його зняти, назвавши «величезною провокацією» (найбільше кричали наші союзники, особливо Кличко і так звані громадські активісти типу Гараня, Ігоря Луценка, Вакарчука, Лижичко, Наєма, Лещенка.... – І. Ф.). Тоді, всупереч нашим опонентам, ми вирішили провести Бандерівські читання. Побачивши, що більшість учасників Майдану не розуміють суті національної революції, ми за основу взяли статтю Бандери «Українська національна революція, а не тільки протирежимний резистанс» і спробували пояснити керівництву й учасникам Майдану, що революція, як писав

Я. Стецько, – це не зміна однієї мафії на іншу, це не змова, а якісні докорінні зміни на користь української нації».

«Другі Бандерівські читання відбулися на тему «Українська Самостійна Соборна держава та «питання Москви», тема Третіх читань «Візія Української Держави в ідеології націоналізму». У результаті Третіх читань виник проект «Як облаштувати Росію».

«Жодне середовище такого продукту не творить. Ми чекаємо, хто ж нам кине виклик і скаже, що це неправильно, але всі мовчать. Нас можуть назвати провокаторами, розпалювачами війни, казати, що через «Свободу» на Україну Путін напав, але ніхто не дискутує з нами на рівні ідей, бо наші опоненти – нулі».

**Про РОСТИСЛАВА
МАРТИНЮКА**

Народився на Сумщині. Закінчив 1993-го року Воронезький університет (СССР / РФ). Активіст української громади міста Москви, співзасновник Українського історичного клу-

бу міста Москви (РФ, 1994). Повернувся в Україну 1995 року, кореспондент тижневика «Панорама Сумщини», «День», тележурналіст на каналі ТЕТ, 7-му каналі, Першому національному. Від 1998 року власкор низки періодичних видань фінно-угорських країн РФ. Спільно з московськими журналістами 2000-го року заснував незалежний портал фінно-угорських новин Kominagod.ru, відтак портал Ugraina.org – перший українськомовний ресурс, присвячений фінно-угорській ідентичності руських та підтримці націоналістичних рухів колонізованих фінно-угорських країн (2004).

Виконавчий директор продакшен-студії «Євразія-Медія» від 2005-го року. Працює над аналітичним проектом «Розвал Російської Федерації: сценарії та прогнозовані наслідки для України». Сфера зацікавлень: «Війни–Голодомори на території України у ХХ столітті. Гуманітарний та військовий аспект», а також культурна антропологія руських в Україні як неpubлічної спільноти, що має власні стратегії домінування в постколоніальній Україні.

ДУМКИ під час презентації

«Мовознавець Орест Ткаченко ще 1986 року у своїй докторській дисертації довів, що населення сучасної Ярославської, Костромської, Московської, Тверської областей говорило корінною фінно-угорською мовою, яку вважали мертвою від XII–XIII століття. Він на основі дослідження регіональних краєзнавчих словників, діалектів зробив портрет мовця корінної внутрішньої Московії і довів, що люди, які живуть зараз на цих територіях, – не слов'яни, для них рідна мова – фінно-угорська».

*«Йдеться про глобальний обман, до якого вдається Московська імперія, коли говорить про ідентичності, історичну традицію та свої політичні плани на майбутнє. Це все величезна брехня, зухвало обставлена мільярдними інвестиціями в *Russia Today*» (багатомовна московська телевізійна компанія).*

«Маємо 40 корінних країн, окупованих Москвою, маємо «руській народ», ідентичність якого фінно-угорська,

і маємо виклик до України: – що робити з РФ або Східними територіями?».

«Зараз головне – не драматизувати нову фазу цієї війни. У стані війни перебували ми завжди, то не трагедія, то – лицарський похід. Влучно сказав якось Олег Куцин, перебуваючи у січеському військовому шпиталі: «Я знав, що рано чи пізно ця війна почнеться. Тільки одного боявся: що вона почнеться без мене і воювати доведеться моїм дітям».

«Коли йдеться про психологію руського, враженого інстинктами панування в Україні, то з ним одна розмова – сила».

«З нашими людьми треба багато й ґрунтовно ідеологічно працювати, треба культивувати українську історію, українську мову, спільноту й пояснювати, як від цього залежить конкретний добробут кожного українця. Що окупація мовна завжди завершується окупацією тотальною, в тому числі дійде до відчуження майна: від державних заводів до батькової корови».

Публіцистичне видання

*Авторський проєкт доктора філології, професора Ірини Фаріон
«Від книги до мети» (V–VI ВИПУСК, 2015–2017 рр.)*

Автор ідеї та організатор *Ірина Фаріон*
Співорганізатори *Національний університет «Львівська політехніка»
(катедра української мови) та ВО «Свобода»*
Укладач *Софія Особа*
Автор текстів *Ірина Фаріон*
Літературний редактор *Оксана Микитюк*
Дизайн *Михайло Бондар*
Електронна версія *Василь Молдован*
www.vid-knyhu-do-mety.info
Фото *Максим Гайдучок*

Організаційна і творча група: *Ярослава Максимович, Юрій Руденко,
Софія Особа, Василь Особа, Тарас Черна, Галина Калуцька,
Ліля Чміль, Михайло Пенцак.*

Інформаційний супровід: *радіо 106,7 FM «Незалежність», радіо
«Галичина», ІА «Вголос», телеканал НТА, Львівське обласне радіо, газета
«Всеукраїнське об'єднання «Свобода», газета «Аудиторія».*

Особлива подяка ректорові Національного університету «Львівська політехніка» *Юрієві Бобалу*, проректорові з навчально-педагогічної роботи *Романові Коржеві*, начальникові відділу молодіжної політики і соціального розвитку *Володимирові Залуцькому*, завідувачам катедри *Геннадієві Вознюку*, *Зоряні Куньч.*

Дякуємо високошановній публіці, що надихала наших гостей-авторів на спілкування з нами. Сподіваємося на подальшу співпрацю.

Підписано до друку 2018
Папір 200гр./м2. Друк офсетний.
Гарнітура «Times New Roman»
Наклад 3 000 прим. Зам. Т–104

Фаріон І.Д.

Авторський проєкт доктора філології, професора
Ірини Фаріон
«Від книги до мети» (V–VI ВИПУСК, 2015–2017 рр.)
Львів: ФОП Походжай М. М.

ВІД КНИГИ ДО МЕТИ
АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ ТРИНИ ФАРІОН

Львів - 2018